B.I.T.I.L.O.
12.IX.50
Państwowa

DZIENNIK USTAW
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Warszawa, dnia 30 sierpnia 1950 r. — Nr 37

TREŚĆ:

USTAWA

Poz.: 344 — z dnia 21 lipca 1950 r. o 6-letnim planie rozwoju gospodarczego i budowy podstaw socjalizmu na lata 1950 — 1955 427

OŚWIADCZENIE RZĄDOWE

345 — z dnia 3 sierpnia 1950 r. w sprawie wystąpienia Węgier ze Światowej Organizacji Zdrowia . 450

344

USTAWA

z dnia 21 lipca 1950 r.

o 6-letnim planie rozwoju gospodarczego i budowy podstaw socjalizmu na lata 1950—1955.

Rozdział 1.

Podstawowe zadania planu.

1. Historyczne zwycięstwo Związku Radzieckiego w drugiej wojnie światowej nad faszystowskimi Niemcami i ich sojusznikami oraz wyzwolenie Polski przez bohaterską Armię Radziecką, która przyszła z odsieczą bohaterskiej walce mas ludowych Polski przeciwko okupantom hitlerowskim i rodzimym wyzyskiwaczom, zmieniły dotychczasowy bieg historii naszego narodu.

Dzięki zwycięstwu ZSRR, które wyrosło z pełnego triumfu wielkiej rewolucji socjalistycznej, polskie masy ludowe z klasą robotniczą na czele obaliły panowanie kapitalistów i obszarników i objęły w Polsce rządy, ustanawiając i utrwalając państwo demokracji ludowej, spełniające podstawowe funkcje dyktatury proletariatu.

Dzięki objęciu władzy przez masy ludowe i przeprowadzeniu rewolucyjnych przeobrażeń społeczno-gospodarczych znajdujących swój wyraz w reformie rolnej i przejęciu na własność państwa kluczowych pozycji gospodarki narodowej oraz dzięki wszechstronnej pomocy Związku Radzieckiego, udzielanej Polsce Ludowej od chwili jej powstania, kraj nasz mógł wyzwolić się z zależności od kapitału zagranicznego, złamać kapitalistyczne okowy krępujące rozwój sił wytwórczych i wejść w sposób trwały na drogę socjalistycznego budownictwa.

2. Władza ludowa objęła rządy w kraju zniszczonym wskutek działań wojennych i okupacji hitlerowskiej. Z rąk hitlerowskich oprawców zginęło 6 milionów obywateli polskich, 1 milion 600 tys. osób częściowo lub całkowicie straciło zdolność do pracy.

Zniszczenia wojenne i rekwizycje doprowadziły do zmniejszenia majątku narodowego o około 38%.

Zniszczenia wojenne i skutki gospodarki okupantów poważnie obniżyły poziom sił wytwórczych i stopę życiową mas pracujących nawet w porównaniu z niskim poziomem przedwojennej kapitalistyczno-obszarniczej Polski. W warunkach kapitalizmu trzeba by całych dziesięcioleci, aby wyrównać szkody zadane przez wojnę.

Dzięki objęciu władzy przez masy ludowe i przepędzeniu wielkich kapitalistów i obszarników oraz dzięki pomocy Związku Radzieckiego, możliwa stała się szybka odbudowa kraju w wyjątkowo krótkim okresie czasu.

Po przezwyciężeniu pierwszych trudności powojennych i utrwaleniu zrębów gospodarki planowej, z inicjatywy Polskiej Partii Robotniczej uchwalono trzyletni Plan Odbudowy Gospodarczej. Plan ten obejmujący lata 1947 — 1949 został przedterminowo i zwycięsko zrealizowany.

W wyniku wykonania planu trzyletniego została w zasadzie zakończona odbudowa gospodarcza; został osiągnięty poważny rozwój sił wytwórczych kraju zarówno w porównaniu z r. 1946, jak i w porównaniu z poziomem przedwojennym; wzrosła stopa życiowa mas pracujących ponad poziom przedwojenny i została zapoczątkowana rewolucja kulturalna.

W r. 1946 globalna produkcja wielkiego i średniego przemysłu wynosiła 6,5 miliarda złotych wg cen niezmiennych czyli 75% poziomu przedwojennego, a w r. 1949 osiągnęła już 15,3 miliardów zł czyli 177% poziomu przedwojennego. W przeliczeniu na jednego mieszkańca wartość produkcji wielkiego i średniego przemysłu wyniosła 250% w porównaniu do okresu przedwojennego. Szczególnie silnie wzrosła produkcja środków wytwórczości, której udział w ogólnej wartości produkcji przemysłu i rzemiosła wzrósł z 47% w r. 1938 i 51% w r. 1946 do 54% w r. 1949.

W roku 1949 wyprodukowaliśmy 8,3 mld. kWh energii elektrycznej czyli o 103% więcej niż przed wojną; 74,1 mil. ton węgla czyli o 94% więcej niż przed wojną; produkcja stali osiągnęła 2,3 mil. ton, przekraczając poziom przedwojenny o 60%. Uruchomiono na wielokrotnie większą niż przed wojną skalę produkcję parowozów i wagonów kolejowych, zapoczątkowano pro-

dukcję traktorów i samochodów ciężarowych. Produkcja obrabiarek do metali i drzewa osiągnęła 10,6 tys. ton, przekraczając poziom przedwojenny o 494%, produkcja maszyn i narzędzi rolniczych osiągnęła 174% poziomu przedwojennego.

Produkcja azotniaku wzrosła o 111% a superfosfatu mineralnego o 140%.

W zakresie artykułów przemysłowych bezpośredniego spożycia produkcja tkanin bawełnianych wynosiła w r. 1949 — 64,6 tys. ton, przekraczając poziom przedwojenny o 24%; produkcja tkanin wełnianych — 28,1 tys. ton, osiągając poziom o 34% wyższy niż przed wojną, produkcja papieru wyniosła — 265,2 tys. ton, czyli o 30% więcej niż przed wojną, produkcja cukru w kampanii 1949/50 — 745,3 tys. ton, czyli o 52% więcej niż w kampanii 1938/39.

Udział produkcji przemysłowej w łącznej wartości produkcji całego przemysłu i rolnictwa licząc w cenach niezmiennych wzrósł z 51,8% w r. 1937 do 66,5% w 1949 r.

Wszystkie te dane świadczą o osiągniętym w okresie planu trzyletniego wydatnym postępie w dziedzinie uprzemysłowienia kraju. Podczas kiedy przemysł w okresie planu trzyletniego rozwijał się na podstawie wielkiej socjalistycznej gospodarki, rolnictwo opierało się w swojej przeważającej masie na rozproszonych indywidualnych gospodarstwach chłopskich. Jednakże dzięki przeprowadzonej reformie rolnej, rosnącej pomocy, udzielanej przez państwo małym i średnim gospodarstwom chłopskim, polityce ograniczania wyzysku kapitalistycznego na wsi oraz dzięki rozwojowi państwowych gospodarstw rolnych, wzrosła również poważnie produkcja rolna. Wartość produkcji rolnej na jednego mieszkańca wyniosła w r. 1949 więcej niż przed wojną, przy czym produkcja roślinna przekroczyła poziom przedwojenny o 24%, a produkcja zwierzęca o 12%. Znacznie przekroczony został przedwojenny poziom transportu kolejowego i samochodowego, przeładunków portowych i żeglugi morskiej.

W wyniku wzrostu produkcji dochód narodowy Polski był w 1949 r. ponad 1/4 większy niż przed wojną. Wzrostowi dochodu narodowego towarzyszył silny wzrst akumulacji. W okresie planu trzyletniego zrealizowane zostały w ramach planu inwestycyjnego ogólne nakłady wartości około 790 mld. złotych w cenach 1950 r.

Trzyletni Plan Odbudowy Gospodarczej stawiał zadanie wydatnego podniesienia stopy życiowej ludności i przekroczenia pod tym względem poziomu przedwojennego. Zadanie to zostało zrealizowane. Spożycie najważniejszych artykułów, które w r. 1946 kształtowało się w przeliczeniu na jednego mieszkańca znacznie niżej niż przed wojną, wzrosło wydatnie i w szeregu artykułów przekroczyło znacznie poziom przedwojenny. Spożycie mąki pszennej na jednego mieszkańca w r. 1949 było o 31% wyższe niż przed wojną, spożycie jaj o 19%, mięsa o 25%, cukru o 53%, tkanin bawełnianych o 17%, a tkanin wełnianych o 61% większe niż przed wojną.

Przeciętne płace realne pracowników fizycznych i umysłowych łącznie wzrosły w r. 1949 dwukrotnie w porównaniu z r. 1946, w rezultacie czego przekroczyły znacznie poziom przedwojenny.

Jednocześnie pracownicy korzystali z poważnych osiągnięć w dziedzinie rozwoju ubezpieczeń społecznych, których cały koszt obciążył zakłady pracy, i szerokiego rozwoju wczasów pracowniczych. Została stworzona nowa instytucja zasiłków rodzinnych, stanowiąca dodatkowy, poważny element płacy zarobkowej.

W wyniku reformy rolnej, osadnictwa na ziemiach odzyskanych oraz polityki ekonomicznej państwa ludowego, konsekwentnie realizującej pomoc małorolnym i średniorolnym chłopom, wydatnie poprawiło się ich położenie materialne. Dzięki rozparcelowaniu majątków obszarniczych i ograniczaniu wyzysku uprawianego przez bogaczy wiejskich, dzięki polityce opłacalnych cen rolniczych oraz państwowej pomocy kredytowej i inwestycyjnej dla małych i średnich gospodarstw, dochody tych gospodarstw znacznie wzrosły, w porównaniu z okresem przedwojennym. W okresie planu trzyletniego podniósł się poziom zdrowotności i nastąpił poważny spadek śmiertelności w stosunku do okresu przedwojennego, rozszerzył się zasadniczo zakres opieki nad matką i dzieckiem, nastąpił rozwój szkolnictwa wszystkich szczebli i udostępnienie go masom pracującym, nastąpiło upowszechnienie kultury.

W rezultacie wykonania planu trzyletniego zagospodarowane zostały i złączone w jedną całość gospodarczą z resztą kraju ziemie odzyskane. Potencjał gospodarczy ziem odzyskanych, odbudowany ze zniszczeń wojennych i uruchomiony wysiłkiem polskich mas pracujących, stał się jedną z podstaw szybkiego rozwoju gospodarczego całego kraju.

W rezultacie wykonania planu trzyletniego sektor socjalistyczny gospodarki narodowej poważnie wzmocnił się i rozszerzył.

Gdy w r. 1946 produkcja przemysłu socjalistycznego stanowiła 79% wartości produkcji łącznej całego przemysłu i rzemiosła, w r. 1949 udział ten wzrósł do 89%. W rolnictwie wartość produkcji gospodarstw państwowych wzrosła z 1,6% w 1946 r. do 6,4% w 1949 r. ogólnej wartości produkcji rolnej. W ostatnim roku planu trzyletniego został zapoczątkowany rozwój rolniczej spółdzielczości produkcyjnej. Poza państwowymi gospodarstwami rolnymi i spółdzielniami produkcyjnymi sektor socjalistyczny w rolnictwie reprezentowany był przez spółdzielcze i państwowe ośrodki maszynowe.

Handel państwowy i spółdzielczy, który w 1946 r. obejmował 80% obrotów hurtowych i 22% obrotów detalicznych, w r. 1949 objął blisko 100% obrotów hurtowych i 55% obrotów detalicznych.

Skup zboża i mięsa został całkowicie przejęty przez sektor socjalistyczny. Państwo Ludowe zrealizowało monopol sektora socjalistycznego w dziedzinie handlu zagranicznego.

W związku ze zmianami struktury społeczno-gospodarczej kraju, zmieniła się radykalnie struktura klasowa ludności. Liczba osób utrzymujących się z pracy najemnej, poza rolnictwem wzrosła z 18,2% ludności w okresie przedwojennym na 35,9% w 1949 r.

Zostało zlikwidowane bezrobocie, plaga mas pracujących kapitalistyczno-obszarniczej Polski, a przeludnienie rolnicze, które przed wojną szacowano w Polsce na ok. 8 mil. osób, zostało zredukowane do niewielkich rozmiarów.

Wzrost świadomości i bojowości politycznej oraz aktywności produkcyjnej klasy robotniczej, rozwój ruchu współzawodnictwa pracy i ruchu racjonalizatorskiego, umocnienie sojuszu robotniczo-chłopskiego i wzrost świadomości pracujących mas chłopskich, włączenie się przeważającej części inteligencji pracującej w dzieło budownictwa socjalistycznego, wzrost czynnego

udziału w życiu gospodarczym i społecznym kobiet i młodzieży — zdecydowały o pomyślnym wykonaniu planu trzyletniego.

3. Wyniki osiągnięte w okresie odbudowy umożliwiają przejście do nowego etapu budownictwa socjalistycznego, postawienie gospodarce narodowej nowych zadań w dziedzinie rozwoju sił wytwórczych i przebudowy społecznej. Zgodnie z wytycznymi, uchwalonymi w grudniu 1948 r. przez I Kongres Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej, sześcioletni plan rozwoju i przebudowy gospodarczej Polski jest planem wielkiego rozwoju sił wytwórczych, wzrostu dobrobytu mas pracujących, rozkwitu kultury, planem budowy podstaw socjalizmu w Polsce.

Zbudowanie podstaw socjalizmu oznacza:

(1) Znaczne podniesienie poziomu sił wytwórczych ze szczególnym uwzględnieniem produkcji środków wytwórczości.

(2) Okiełzanie i ograniczenie elementów kapitalistycznych w tych dziedzinach naszej gospodarki, w których jeszcze one występują, oraz dalsze ich stopniowe wypieranie, a następnie i likwidowanie jako klas.

(3) Dobrowolne przekształcenie poważnej części gospodarstw małorolnych i średniorolnych w gospodarstwa zespołowe — socjalistyczne spółdzielnie produkcyjne i zamykanie przez to źródeł rozwoju kapitalizmu.

(4) Oparte na zasadach socjalistycznej solidarności i wzajemnej pomocy pogłębienie i zacieśnienie wzajemnych stosunków ekonomicznych i współpracy gospodarczej prowadzące do jak najszerszego rozwoju sił wytwórczych na bazie planów gospodarczych Polski, ZSRR i krajów demokracji ludowej.

(5) Znaczny wzrost dobrobytu materialnego, polepszenie warunków życiowych i podniesienie kultury i aktywności mas pracujących.

Dla osiągnięcia tych celów należy:

(1) Zapewnić szybki rozwój przemysłu socjalistycznego, a w pierwszym rzędzie przemysłu produkującego środki wytwórczości, od którego poziomu zależy rozwój całej gospodarki narodowej.

W szczególności należy zapewnić szybki rozwój przemysłu hutniczego, maszynowego i chemicznego. Dla lepszego zaspokojenia potrzeb mas pracujących należy jednocześnie wydatnie rozwinąć przemysł produkujący przedmioty spożycia. Szczególną opieką winien być otoczony rozwój drobnego przemysłu socjalistycznego, nastawionego na zaspokojenie potrzeb lokalnych.

(2) Osiągnąć taki poziom produkcji rolnej, który umożliwi zaspokojenie rosnących potrzeb gospodarki narodowej na produkty rolne; zapewnić materialne i techniczne warunki dobrowolnego zrzeszenia w spółdzielnie produkcyjne poważnej części gospodarstw chłopskich;

przekształcić państwowe majątki we wzorcowe socjalistyczne gospodarstwa rolne;

zwiększyć pomoc państwa ludowego dla podniesienia produkcji drobnych i średnich gospodarstw chłopskich oraz wzmocnić socjalistyczne regulowanie przez państwo drobnotowarowej gospodarki chłopskiej.

(3) Osiągnąć znaczne zwiększenie krajowej bazy surowcowej, jako niezbędnej podstawy rozwoju gospodarki narodowej, a w szczególności rozwinąć wydobycie rud żelaza i metali nieżelaznych, ropy naftowej, solj potasowych; zwiększyć produkcję podstawowych surowców chemicznych, celulozy i włókien sztucznych; zwiększyć produkcję przemysłowych surowców rolniczych, a zwłaszcza tłuszczów roślinnych i zwierzęcych, lnu i innych roślin włóknistych, skór surowych i wełny.

(4) Poważnie zwiększyć siłę obronną kraju przez wzrost ogólnego potencjału wytwórczego i rozwój specjalnego przemysłu obronnego.

(5) Zapewnić dalszy rozwój sieci i obrotów socjalistycznego handlu, systematycznie wypierając elementy kapitalistyczne; zapewnić racjonalną organizację, właściwy układ sieci handlowej oraz jej unowocześnienie w celu wydatnej poprawy poziomu obsługi mas pracujących.

(6) W oparciu o szybkie tempo wzrostu akumulacji socjalistycznej i biorąc pod uwagę wielki zasięg nakładów inwestycyjnych, niezbędny dla wykonania zadań planu, rozwinąć odpowiednio produkcję materiałów budowlanych i przemysł budowlany i wyposażyć go w nowoczesne środki techniczne.

(7) Zapewnić systematyczny postęp techniczny i organizacyjny we wszystkich gałęziach gospodarki narodowej jako warunek, bez którego niemożliwe jest osiągnięcie planowego tempa wzrostu produkcji i zwiększenia wydajności pracy; stworzyć warunki wszechstronnego rozwoju nauki oraz prac naukowo-badawczych w oparciu o osiągnięcia przodującej nauki radzieckiej.

(8) Osiągnąć znaczny wzrost wydajności pracy we wszystkich gałęziach gospodarki narodowej, dążąc do maksymalnego zmniejszenia rozpiętości istniejących pod tym względem między Polską a krajami najbardziej uprzemysłowionymi. W tym celu należy dążyć do najpełniejszego wykorzystania czasu pracy; wydatnie rozszerzyć mechanizację robót pracochłonnych; zapewnić pełne wykorzystanie zdolności produkcyjnej maszyn i urządzeń oraz intensyfikację procesów produkcyjnych; stworzyć warunki dla pogłębienia i rozszerzenia ruchu socjalistycznego współzawodnictwa pracy i ruchu racjonalizatorskiego; umocnić socjalistyczną dyscyplinę pracy w całej gospodarce narodowej.

(9) Osiągnąć poważne oszczędności w gospodarce narodowej przez zmniejszenie norm zużycia surowców, materiałów, paliwa i energii, a w szczególności zmniejszyć normy zużycia żelaza, drzewa, cementu i innych materiałów budowlanych oraz metali nieżelaznych.

(10) Zapewnić systematyczne podnoszenie stopy życiowej mas pracujących drogą wzrostu zarobków gotówkowych i stopniowej realizacji polityki obniżania cen w miarę wzrostu wydajności pracy i zmniejszania kosztów własnych produkcji; zapewnić rozwój i usprawnienie systemu ubezpieczeń społecznych, opieki nad matką i dzieckiem, wczasów pracowniczych, polepszenie warunków mieszkaniowych klasy robotniczej, rozbudowę urządzeń komunalnych.

(11) Poprawić warunki zdrowotne mas pracujących i ulepszyć ochronę zdrowia ludności, poprawić warunki bezpieczeństwa i higieny pracy.

(12) Podnieść poziom kulturalny szerokich mas pracujących; zlikwidować do końca analfabetyzm; zapewnić rozwój i podniesienie poziomu szkolnictwa wszystkich szczebli, rozwój prasy i wydawnictw

książkowych, radiofonii i kinematografii i udostępnić w jak najszerszym stopniu szerokim masom pracującym osiągnięcia kultury i sztuki; rozwijać i pogłębiać rewolucję kulturalną w Polsce.

(13) Zapewnić gospodarce narodowej dopływ potrzebnej ilości nowych robotników oraz kadr wykwalifikowanych robotników i personelu technicznego i kierowniczego oraz szeroki rozwój szkolnictwa zawodowego wszystkich szczebli i szeroki rozwój kursów dokształcających i przysposabiających do zawodu, przez budownictwo osiedli mieszkaniowych i urządzeń socjalnych związanych z zakładami pracy, przez szerokie wciągnięcie kobiet do produkcji i ułatwienie im pracy zawodowej. Zapewnić dopływ kadr kwalifikowanych do administracji państwowej, instytucji kulturalno-oświatowych oraz służby zdrowia.

(14) Podnieść poziom aktywności gospodarczej i kulturalnej zacofanych wschodnich i centralnych części kraju oraz niektórych niedostatecznie jeszcze zagospodarowanych powiatów w województwach zachodnich i północnych przez odpowiednią politykę rozmieszczenia sił wytwórczych.

(15) Umocnić złoty polski; upowszechnić i umocnić rozrachunek gospodarczy w przedsiębiorstwach socjalistycznych; wzmóc walkę z wszelkimi przejawami marnotrawstwa, rozrzutności i przerostów administracyjnych; przyspieszyć obieg środków obrotowych, osiągnąć poważne obniżenie kosztów własnych, osiągnąć wysoki poziom i systematyczny wzrost socjalistycznej akumulacji we wszystkich gałęziach gospodarki.

(16) Stworzyć państwowe rezerwy surowców i materiałów oraz podstawowych artykułów konsumcyjnych w celu zabezpieczenia gospodarki narodowej.

(17) Udoskonalić organizację i pogłębić metody socjalistycznego planowania, jako podstawowego narzędzia kierownictwa gospodarki narodowej i mobilizacji jej wewnętrznych rezerw; rozwinąć i pogłębić planowanie wewnątrzzakładowe, wzmocnić i rozszerzyć planowanie terenowe.

Realizacja zadań planu 6-letniego wymagać będzie ogromnego rozmachu, budownictwa socjalistycznego, mobilizacji wysiłku całego narodu, ujawnienia i wykorzystania wszystkich rezerw gospodarki narodowej. W realizacji planu szczególnie wielka rola przypadnie młodemu pokoleniu narodu. Wykonanie planu wymagać będzie zwielokrotnionej energii mas pracujących, Partii, organizacji społecznych i aparatu państwowego w pokonywaniu trudności, powstających w toku urzeczywistnienia planu. Wymagać ona będzie zaostrzenia walki klasowej przeciw elementom kapitalistycznym i reakcyjnym, wymagać będzie wielkiego zaostrzenia czujności rewolucyjnej ze strony klasy robotniczej i mas pracujących w stosunku do agentur imperialistycznych, w stosunku do wewnętrznych i zewnętrznych wrogów.

W oparciu o sojusz z wielkim Związkiem Radzieckim i jego braterską pomoc oraz o współpracę z krajami demokracji ludowej, rozwijając niespożyte siły narodu, Polska Ludowa ma możność pokonania wszelkich knowań imperialistycznych i trudności wewnętrznych oraz zwycięskiego wykonania wielkiego planu budowy podstaw socjalizmu, który zmieni oblicze naszego kraju i wzmocni nasz wkład we wspólne dzieło obrony pokoju i postępu.

Rozdział 2.

Wzrost produkcji i inwestycji.

Rozwój przemysłu

1. W r. 1955 — w ostatnim roku planu 6-letniego należy osiągnąć wartość produkcji całego przemysłu socjalistycznego w wysokości 43,8 mld. zł w cenach niezmiennych, tj. wzrost o 158% w porównaniu z r. 1949.

Wartość produkcji przemysłu wielkiego i średniego wzrośnie do 36,5 mld. zł w cenach niezmiennych, tj. o 136%, a drobnego przemysłu socjalistycznego wzrośnie do 7,3 miliarda złotych tj. o 384%.

2. W celu stworzenia szerokiej podstawy socjalistycznego uprzemysłowienia należy zapewnić szybszy wzrost produkcji środków wytwórczości. Wartość produkcji środków wytwórczości w przemyśle wielkim i średnim wzrośnie w roku 1955 o 154%, a wartość produkcji przedmiotów spożycia o 111% w porównaniu z rokiem 1949.

3. W r. 1955 produkcja ważniejszych artykułów przemysłowych osiągnie:

Paliwa i energetyka	
Węgiel kamienny	100 mil. t.
Węgiel brunatny	8,4 mil. t.
Ropa naftowa	394 tys. t.
Gaz ziemny	480 mil. m³
Energia elektryczna	19,3 mld. kWh
Kopalnictwo rud	
Rudy żelazne	3,0 mil. t.
Rudy cynkowo-ołowiane	2,2 „
Rudy miedziane	3,2 „
Hutnictwo	
Surówka	3,5 mil. t.
Stal surowa	4,6 „
Wyroby walcowane	3,2 „
Cynk	197,6 tys. t.
Miedź elektrolityczna	25,0 „
Maszyny i urządzenia	
Obrabiarki do metali i drzewa	12,2 tys. szt.
Turbiny parowe kondensacyjne	125 MW
Kotły wodnorurkowe stałe	3.000 t. pary/godz.
Maszyny i urządzenia dla hutnictwa	161 mil. zł wg cen niezm.
Maszyny i urządzenia dla górnictwa	290,5 mil. zł wg „ „
Maszyny włókiennicze	80 mil. zł wg „ „
Urządzenia dźwigowe	24,5 tys. t.
Sprężarki amoniakalne	600 t.
Maszyny rolnicze	
Traktory	11 tys. szt.
Kombajny do zbóż	750 szt.
Pługi traktorowe	14,3 tys. szt.
Siewniki traktorowe do zbóż	5 tys. szt.
Snopowiązałki	5,6 tys. szt.
Młocarnie motorowe	6 tys. szt.

Maszyny budowlane

Betoniarki	1.150 szt.
Ciężkie żurawie	140 „
Wielkie koparki	75 „
Windy budowlane	2.500 „

Środki transportowe

Parowozy normalnotorowe	315 szt.
Wagony towarowe normalnotorowe w przeliczeniu na 2-osiowe	18,8 tys. szt.
Wagony osobowe	630 szt.
Samochody ciężarowe	25 tys. szt.
Samochody osobowe	12 „ „

Artykuły elektrotechniczne

Silniki elektryczne do 50 KW	170 tys. szt.
„ „ powyżej 50 KW	5 „ „
Transformatory dla gospodarki energetycznej	2,4 tys. MVA
Aparatura rozdzielcza i zabezpieczeniowa wysokiego i niskiego napięcia	181 mil. zł wg cen niezm.
Kable silnoprądowe ziemne	22 tys. ton
Żarówki oświetleniowe hormalne	33 mil. szt.
Łącznice telefoniczne	85 tys. numerów
Odbiorniki radiowe	300 tys. szt.

Artykuły chemiczne

Kwas siarkowy w przeliczeniu na 100%	540 tys. ton
Soda kalcynowana	389 „ „
Soda kaustyczna	162 „ „
Nawozy azotowe w przeliczeniu na czysty składnik N	230,8 „ „
Nawozy fosforowe w przeliczeniu na czysty składnik P_2O_5	250 „ „
Sól potasowa w przeliczeniu na K_2O	16 „ „
Środki owadobójcze	26,9 „ „
Barwniki	7,9 „ „
Elektrody węglowe	31 „ „
Kauczuk syntetyczny	13 „ „
Penicylina	800 mld. jedn.

Materiały budowlane

Cement	4.950 tys. t.
Cegła budowlana	3.756 mil. szt.
Wapno budowlane	1,6 mil. t.

Szkło i ceramika

Szkło okienne	15 mil. m²
Szkło do opakowań	247,1 tys. t.
Porcelana techniczna i elektrotechniczna	15,2 tys. t.
Porcelana stołowa	8,5 tys. t.
Fajans stołowy	6,6 tys. t.

Artykuły włókiennicze

Tkaniny bawełniane	807,7 mil. mb.
Tkaniny wełniane	74,9 „ „
Tkaniny lniane i pakułane	74,7 „ „
Tkaniny jedwabne	103,9 „ „
Wyroby dziane	14,5 tys. t.
Włókno cięte	56,8 tys. t.
Sztuczny jedwab	16,6 tys. t.

Obuwie

Obuwie skórzane	22,2 mil. par
Obuwie gumowe	16,4 „ „

Papier i celuloza

Celuloza	414,0 tys. t.
Papier	530,0 tys. t.
Tektura	94,8 tys. t.

Artykuły drzewne

Tarcica	4 mil. m³
Sklejki i płyty stolarskie	106 tys. m³
Płyty spilśnione	80 tys. t.
Meble gięte	2,8 mil. szt.
Meble stolarskie i tapicerskie	3,1 „ „
Komplety mebli	137 tys. kompl.
Zapałki	320 tys. skrzyń

Artykuły przemysłu spożywczego

Cukier	1.100 tys. t.
Tłuszcze zwierzęce jadalne	116 tys. t.
Olej jadalny	25 tys. t.
Masło	116 tys. t.
Mięso	952 tys. t.
Spirytus surowy w przeliczeniu na 100%	214,6 mil. l.
Piwo	600 „ „
Wino	35,4 „ „
Sól kamienna i warzona	485 tys. t.
Mydło do prania	88,1 tys. t.
Papierosy	30 mld. szt.

4. Wydajność pracy w socjalistycznym przemyśle wielkim i średnim mierzona wartością produkcji w cenach niezmiennych na jednego robotnika produkcyjnego winna wzrosnąć o 68%.

5. Należy osiągnąć obniżenie kosztów własnych produkcji w przemyśle socjalistycznym o co najmniej 17%, przy znacznym polepszeniu jakości wyrobów.

6. Nakłady na inwestycje przemysłowe wyniosą w okresie planu 2.535 mld. zł w cenach 1950 roku; z sumy tej 76% przeznacza się na rozbudowę przemysłu środków wytwórczości.

7. W rozwoju przemysłu należy jak najszerzej wykorzystać prace instytutów naukowo-badawczych. Instytutom tym należy wyznaczyć jako zasadnicze zadanie opracowanie środków dotyczących polepszenia procesów technologicznych, podjęcia nowych produkcji, polepszenia jakości wyrobów, a także zastosowania materiałów zastępczych. Instytuty naukowo-badawcze winny w coraz szerszym zakresie dokonywać prac na skalę półtechniczną w powiązaniu z pracami projektowymi i konstrukcyjnymi przemysłu. Nakłady inwestycyjne na rozwój instytutów naukowo-badawczych przemysłu wyniosą 26 mld. zł w cenach z 1950 r.

Należy wydatnie rozszerzyć zakres badań i poszukiwań geologicznych, stosując nowoczesne metody. W szczególności należy przeprowadzić prace w zakresie poszukiwań węgla kamiennego koksującego oraz

nowych złóż węgla kamiennego i brunatnego poza eksploatowanymi zagłębiami, ropy naftowej i gazu ziemnego, rud żelaza i metali nieżelaznych oraz surowców skalnych dla potrzeb przemysłu i budownictwa. W celu stworzenia racjonalnej podstawy do zaopatrzenia w wodę zakładów przemysłowych i osiedli należy rozszerzyć zakres badań i poszukiwań hydrogeologicznych.

8. Należy upowszechnić system planowych, zapobiegawczych remontów maszyn i urządzeń wytwórczych osiągając skrócenie czasu trwania remontów; polepszyć jakość prac remontowych i dzięki temu wydatnie zmniejszyć czas przestoju parku maszynowego.

9. W celu zaspokojenia rosnących potrzeb przemysłu, trakcji elektrycznej oraz potrzeb ludności miast i wsi — należy wytworzyć w roku 1955 — 2,3 razy więcej energii elektrycznej niż w roku 1949.

Wzrost zainstalowanej mocy wyniesie 2.620 MW. Wybuduje się 14 zawodowych elektrowni parowych oraz szereg elektrowni cieplnych przemysłowych. Nowe elektrownie zawodowe wyposażone będą w nowoczesne kotły i turbogeneratory i dostosowane do spalania miału i odpadkowych gatunków węgla, nie nadających się do transportu.

Powstaną pierwsze w Polsce elektrociepłownie.

Uruchomiona będzie w Koninie wielka elektrownia, oparta na węglu brunatnym, która stanie się bazą energetyczną nowego ośrodka przemysłowego na Kujawach. Rozpoczęta będzie budowa pierwszej w Polsce elektrowni na bazie torfu w Wiźnie (woj. białostockie). Moc elektrowni wodnych wzrośnie o około 65%.

Należy rozbudować sieć przesyłowo-rozdzielczą, dostosowując ją do rozmieszczenia sił wytwórczych, w szczególności do lokalizacji nowych zakładów przemysłowych. Wzrost długości sieci wyniesie 76.000 km, z czego 5.000 km przypadnie na linie najwyższych napięć — 60.000 — 220.000 volt. Wzrost mocy stacji transformatorowych wyniesie 6.000 MVA.

Należy wydatnie poprawić współczynniki eksploatacyjne i zmniejszyć koszt własny energii elektrycznej. W szczególności należy wydatnie skrócić czas postoju urządzeń w remoncie, usprawnić organizację remontów i zmniejszyć zużycie węgla na kilowatogodzinę.

10. W górnictwie węgla kamiennego osiągnąć w roku 1955 wydobycie węgla w ilości 100 mil. ton, tj. wzrost o 35%, wybudować 11 nowych kopalń o zdolności produkcyjnej około 9 mil. t. i uruchomić 36 nowych poziomów na starych kopalniach, które dadzą w roku 1955 — 14,5 mil. ton węgla.

W celu szerokiego zastosowania podsadzki płynnej należy zakończyć budowę specjalnej linii kolejowej do przewozu piasku i osiągnąć produkcję piaskowni 28,5 mil. m³ piasku rocznie.

Należy przyśpieszyć tempo robót górniczych drogą mechanizacji najbardziej pracochłonnych robót ręcznych, zwiększyć wydobycie węgla ze ścian z 43% do 55% w roku 1955, wydobycie zabierek zmniejszyć z 37,7% do 30%. Szeroko zmechanizować roboty przygotowawcze i eksploatacyjne przez stosowanie wiertarek półautomatycznych, ładowarek, wrębówek, transporterów zgrzebłowych i innych mechanizmów, wprowadzić wydobycie węgla przy pomocy kombajnów węglowych, aby w roku 1955 na ogólną ilość 500 ścian kombajny pracowały co najmniej na 220 ścianach.

W dziedzinie transportu należy rozszerzyć konweryzację transportu dołowego, podnieść stopień elektryfikacji lokomotyw dołowych oraz ich moc, przeprowadzić dalszą elaktryfikację i unowocześnienie wyciągów, zastąpić w dużej mierze dołowe napędy pneumatyczne przez elektryczne napędy gazoszczelne, z wyjątkiem kopalń silnie gazowych. W celu wydatnej poprawy jakości węgla przez sortowanie i płukanie należy wybudować nowe i rozbudować istniejące sortownie i płuczki w ten sposób, aby zdolność przerobowa sortowni wyniosła w roku 1955 — 12.500 ton na godzinę, a płuczek — 10.900 ton na godzinę.

Należy podnieść wydajność pracowników grupy przemysłowej z 1.232 kg na pracownika-dniówkę węgla kamiennego w roku 1949 do 1.700 w roku 1955, tj. o 38%.

Wydobycie węgla brunatnego winno wzrosnąć do 8,4 mil. ton w r. 1955, tj. o 84%. Szczególny nacisk należy położyć na wzmożenie wydobycia w Zagłębiu Konińskim dla zapewnienia miejscowej bazy paliwowej nowemu ośrodkowi przemysłowemu na Kujawach.

11. W kopalnictwie naftowym należy osiągnąć produkcję ropy naftowej w wysokości 394 tys. ton i gazu ziemnego 480 mil. m³. Należy przeprowadzić wiercenia poszukiwawcze w ilości 530 tys. m, wiercenia eksploatacyjne w ilości 484 tys. m oraz głębokie wiercenia o łącznej głębokości 67 tys. m. Celem usprawnienia wierceń należy zastąpić żurawie stałe przez przenośne, a wiercenia udarowe przez obrotowe, co dwukrotnie zwiększy szybkość wiercenia. Należy dokonać ulepszeń w sposobie wydobycia (wtłaczanie medium gazowego do złóż, torpedowanie, kwasowanie i stosowanie innych nowoczesnych metod).

12. Należy dokonać zasadniczego przełomu w rozwoju kopalnictwa rud żelaznych pozostającego dotychczas w tyle poza rozwojem hutnictwa i zwiększyć wydobycie rud surowych czterokrotnie, tj. do 3 mil. ton w r. 1955. Należy we wszystkich obszarach rudonośnych odwiercić 550 tys. m i zgłębić 21,5 tys. m w szybikach poszukiwawczych i zbudować 35 nowoczesnych zmechanizowanych kopalń rudy. Pozwoli to przy wzrastającej produkcji surówki podnieść udział żelaza z rud krajowych z 15% w roku 1949 do ok. 30% w roku 1955.

13. W hutnictwie żelaza stanowiącym podstawowe ogniwo rozwoju całej gospodarki narodowej należy dwukrotnie zwiększyć produkcję stali surowej.

Należy ukończyć pierwszy etap budowy nowej wielkiej huty żelaza pod Krakowem, rozpocząć w końcowym okresie planu budowę drugiej nowej huty i uruchomić zakłady hutnicze stali szlachetnych. Jednocześnie należy wydatnie rozbudować i unowocześnić stare zakłady hutnicze, w szczególności zrekonstruować Hutę im. Józefa Stalina w Łabędach i hutę w Częstochowie, osiągając zdolność produkcyjną ok. 3,8 mil. ton stali surowej rocznie, na starych zakładach.

W szczególności zostanie wybudowanych w starym hutnictwie: 6 nowych wielkich pieców po 600 ton każdy o całkowicie zmechanizowanej obsłudze, 20 pieców martenowskich o pojemności 70 ton i wyżej, 3 mieszalniki, 10 nowych pieców elektrycznych, 3 zgniatacze o łącznej przepustowości 2,5 mil. ton kęsów rocznie, nowa walcownia ciągła rygli i platyn, nowe walcownie

wytworów gotowych o łącznej zdolności produkcyjnej ok. 1 miliona ton wyrobów walcowanych rocznie.

Rozbudowa hutnictwa winna zapewnić wydatną poprawę wskaźników ekonomiczno-technicznych. W szczególności wskaźnik objętościowy wielkich pieców polepszy się o 24% i wyniesie w roku 1955 — 1,2 m³/t. dobę, udział aglomeratów wzrośnie z 19,5% do 55% wsadu rudy, zużycie koksu suchego na tonę surówki spadnie co najmniej do 986 kg, ilość stali przypadająca na 1 m² pieca martenowskiego i dobę wzrośnie co najmniej o 60% i wyniesie w roku 1955 — 5,0 ton/m² dobę. Wzrośnie wydatnie udział surówki we wsadzie pieców martenowskich, co zmniejszy zapotrzebowanie na złom żelazny.

Główne napędy walcownicze zostaną zelektryfikowane w 91%.

Zostaną wprowadzone walcownie ciągłe i półciągłe. Udział materiału zgniatanego wzrośnie z 51% do 71,6%.

Ulegnie wydatnej poprawie układ asortymentowy wyrobów walcowanych, dzięki wzrostowi udziału drobnych profili w ogólnej produkcji wyrobów walcowanych, przede wszystkim profili budowlanych oraz blach. Jednocześnie nastąpi mechanizacja transportu przez zastosowanie wagonów samowyładowawczych, zwiększenie ilości suwnic, dźwigów, żurawi ruchomych, czerpaków, magnesów, transporterów, skipów, wagonów-wag.

14. W przemyśle metali nieżelaznych należy wydatnie zwiększyć bazę surowcową rud cynkowo-ołowianych, osiągnąć produkcję cynku 197,6 tys. ton. tj. ok. 2-krotnie więcej niż w roku 1949, rozwinąć wydobycie rudy miedzi do poziomu 3,2 mil. t. oraz rozpocząć produkcję metali lekkich — aluminium i magnezu. W szczególności w zakresie cynku należy położyć nacisk na wzmożenie wydobycia rud galmanowych i odpowiednią rozbudowę hut tlenku cynku i w wyniku rozbudowy kopalń oraz właściwego wykorzystania rud galmanowych zmniejszyć udział koncentratów z importu w produkcji cynku.

Należy osiągnąć produkcję miedzi elektrolitycznej w ilości 25 tys. t. Dzięki rozbudowie elektrolizy należy zwiększyć produkcję cynku elektrolitycznego do 54% całkowitej produkcji cynku wobec 17% w roku 1949.

Należy rozwinąć kopalnictwo i przetwórstwo rud miedzi do takiego stopnia, by własna miedź stanowiła poważną część zapotrzebowania krajowego. Należy w pełni uruchomić i rozbudować dolnośląskie kopalnie rud i miedzi i rozpocząć wydobycie miedzi w kopalni „Miedzianka" w Górach Świętokrzyskich. Należy rozbudować i częściowo zmodernizować walcownie i rafinerie metali nieżelaznych. Należy prowadzić intensywne badania i prace, zmierzające do zastosowania na szerszą skalę stopów oszczędnościowych i do zastąpienia najbardziej deficytowych metali.

15. W przemyśle budowy maszyn, którego rozwój warunkuje rozbudowę całej gospodarki narodowej, należy zwiększyć produkcję przeszło 3,5-krotnie i uruchomić produkcję nowych typów maszyn o dużej doniosłości dla całej gospodarki.

Należy zwiększyć produkcję obrabiarek do metali i drzewa 3-krotnie pod względem ilości i 4-krotnie pod względem tonażu i wartości, co pozwoli w znacznej mierze wyposażyć nowobudujące się zakłady przemysłowe i stanowić będzie podstawę dla częściowej renowacji parku w zakładach istniejących. Szczególny nacisk położyć należy na rozwój produkcji obrabiarek ciężkich, które w r. 1955 stanowić będą około 25% ogólnej ilości wyprodukowanych obrabiarek. Uruchomiona będzie produkcja wysokosprawnych obrabiarek jak karuzelówek, wiertarek promieniowych, wielonożówek, automatów i półautomatów, obrabiarek agregatowych, przystosowanych do określonych operacji obróbczych. Zostaną rozbudowane istniejące fabryki obrabiarek i wybudowane 2 nowoczesne zakłady o taśmowym montażu w rejonie Warszawy.

Dla potrzeb energetyki i przemysłu należy uruchomić produkcję turbin parowych i wyprodukować w okresie 1950 — 1955 turbiny kondensacyjne o łącznej mocy 225 MW oraz znacznie rozszerzyć produkcję łopatek turbinowych .

W przemyśle kotlarskim należy osiągnąć produkcję kotłów wodnorurkowych stałych o łącznej mocy ponad 4 razy większej niż w r. 1949. Należy uruchomić produkcję kotłów wodnorurkowych wysokoprężnych o ciśnieniu roboczym 80 atm. i wydajności 100—120 ton pary na godzinę, dotąd w Polsce nieprodukowanych.

Dla realizacji planu mechanizacji kopalń należy silnie rozwinąć produkcję maszyn górniczych, osiągając w r. 1955 wartość produkcji 290,5 mil. zł wg cen niezmiennych i uruchomić produkcję nowych typów maszyn, a w szczególności wrębówek ścianowych i chodnikowych, ładowarek do kamienia i węgla, przenośników zgrzebłowych i kombajnów.

W związku z silnym rozwojem przemysłu chemicznego należy prawie 5-krotnie zwiększyć produkcję maszyn i aparatury chemicznej. Dla potrzeb przemysłu papierniczego należy rozbudować zakład budowy maszyn papierniczych w Cieplicach o produkcji 5 tys. ton w r. 1955.

W przemyśle maszyn włókienniczych należy zwiększyć blisko 6-krotnie wartość produkcji. Szczególny nacisk położony będzie na rozwój produkcji maszyn do włókien sztucznych. Uruchomiona będzie produkcja kompletnego wyposażenia przędzalń oraz nowoczesnych krosien automatycznych. Obok rozbudowy istniejących zakładów zostanie wybudowana nowa fabryka maszyn przędzalniczych w Łodzi, fabryka krosien w Zduńskiej Woli i fabryka maszyn wykończalniczych w Białymstoku.

W celu podniesienia technicznego uzbrojenia rolnictwa należy silnie rozwinąć przemysł maszyn i narzędzi rolniczych.

Podjęta zostanie produkcja nowych typów maszyn rolniczych jak kombajny, snopowiązałki, młocarnie czyszczące wielkiej mocy, pługi ciągnikowe wieloskibowe i kopaczki traktorowe.

W okresie planu powstaną 2 wielkie nowoczesne fabryki maszyn rolniczych w Płocku i Kutnie.

Należy zwiększyć produkcję traktorów prawie 4,5-krotnie i osiągnąć w r. 1955 11 tys. sztuk. Należy uruchomić produkcję traktorów gąsienicowych.

W celu zwiększenia mechanizacji budownictwa i robót drogowych należy wielokrotnie zwiększyć produkcję maszyn budowlanych i drogowych.

Obok wzmożenia produkcji betoniarek i walców drogowych zostanie podjęta produkcja kopaczek, maszyn do wyrównywania i zdzierania ziemi, kafarów

i innych maszyn budowlanych. Dla mechanizacji transportu wewnętrznego w zakładach fabrycznych, a także w budownictwie zostanie wydatnie zwiększona produkcja suwnic, dźwigów i innych urządzeń transportowych.

Dla potrzeb żeglugi morskiej należy rozwinąć produkcję maszyn okrętowych jak: maszyny główne napędów, maszyny sterowe, windy kotwiczne, pompy okrętowe. Łącznie w latach planu wykonać 164 maszyny okrętowe główne.

W celu rozwoju chłodnictwa wzrośnie wielokrotnie produkcja sprężarek amoniakalnych. Podstawowe wyposażenie nowych chłodni składowych zostanie wykonane w kraju.

Zostanie na szeroką skalę rozbudowany przemysł samochodowy. Produkcja samochodów ciężarowych wyniesie w r. 1955 — 25 tys. samochodów, zaś osobowych — 12 tys. sztuk.

Ilość wyprodukowanych motocykli wzrośnie prawie 8-krotnie i wyniesie w r. 1955 — 32 tys. sztuk, a rowerów prawie 4-krotnie osiągając wysokość 340 tys. sztuk.

Produkcja przemysłu taboru kolejowego wyniesie w roku 1955 — 315 parowozów normalnotorowych, 250 parowozów wąskotorowych, 18.800 wagonów towarowych normalnotorowych w przeliczeniu na 2-osiowe, 630 wagonów osobowych. Należy rozwinąć produkcję lokomotyw elektrycznych, lokomotyw spalinowych przetokowych, wagonów elektrycznych, specjalnych lokomotyw dołowych dla kopalń oraz tramwajów.

W przemyśle stoczniowym produkcja statków morskich wyniesie w r. 1955 ok. 150 tys. TDW. Stocznie rzeczne winny zaopatrzyć żeglugę śródlądową w barki, holowniki i inne jednostki pływające. W tym celu należy rozbudować stocznie, szeroko zastosować nowoczesne metody budownictwa okrętowego, a przede wszystkim prefabrykację elementów i montaż sekcyjny kadłubów, oraz w większym stopniu stosować spawanie automatyczne i półautomatyczne.

W przemyśle narzędziowym należy osiągnąć przeszło 4-krotny wzrost produkcji narzędzi tnących do metali; produkcja narzędzi do obróbki drzewa winna wzrosnąć 1,7-krotnie; narzędzi ślusarskich i rzemieślniczych 2,3 razy, przyrządów i uchwytów przeszło 10 razy, sprawdzianów 12 razy. Należy rozbudować stare zakłady i wybudować 2 nowe fabryki narzędzi w Warszawie.

W przemyśle odlewniczym należy osiągnąć produkcję odlewów żeliwnych 724 tys. ton, odlewów staliwnych 149 tys. ton, odlewów z metali kolorowych 24,6 tys. ton. Szczególny nacisk należy położyć na produkcję odlewów maszynowych, odlewów dla potrzeb przemysłu motoryzacyjnego, a także dla budownictwa jak kotłów centralnego ogrzewania, grzejników i armatury.

W przemyśle precyzyjno-optycznym należy powiększyć blisko 6-krotnie wartość produkcji i uruchomić nowe działy wytwórczości. W szczególności należy rozwinąć produkcję łożysk kulkowych, silnie rozwinąć produkcję przyrządów optycznych, narzędzi chirurgicznych i dentystycznych, aparatów filmowych, wodomierzy i gazomierzy.

W przemyśle metalowych wyrobów masowych należy zwiększyć produkcję wyrobów śrubowych o 150%, okuć budowlanych o 279%, puszek konserwowych o 232%, wyrobów emaliowanych o 79%.

W przemyśle elektrotechnicznym należy zwiększyć wartość produkcji przeszło 3-krotnie. Szczególny nacisk należy położyć na rozwój przemysłu maszyn i aparatów elektrycznych.

Produkcja silników elektrycznych o mocy do 50 KW będzie blisko 4 razy większa niż w roku 1949, silników elektrycznych powyżej 50 KW 9 razy większa, transformatorów dla gospodarki energetycznej — 3 razy większa, aparatury rozdzielczej i zabezpieczeniowej wysokiego i niskiego napięcia przeszło 7 razy większa.

Uruchomiona będzie produkcja generatorów do turbin, wielkich silników napędowych dla hutnictwa i przemysłu węglowego, prostowników rtęciowych, wyłączników, odłączników i transformatorów mierniczych na napięcie 60.000—110.000 V, silników i aparatury dla trakcji elektrycznej.

Zostanie dokończona budowa fabryki wielkich maszyn elektrycznych we Wrocławiu. Wybudowana będzie nowoczesna fabryka małych silników elektrycznych o wielkoseryjnej produkcji w Tarnowie. Zostaną rozbudowane i zrekonstruowane istniejące zakłady maszyn elektrycznych. Dokończona będzie budowa fabryki aparatów niskiego napięcia w Toruniu, zostaną zagospodarowane i w pełni wykorzystane odbudowane zakłady aparatów i sprzętu elektrycznego, a także wybuduje się 3 nowe zakłady aparatowe.

W przemyśle kablowym nastąpi rozbudowa i pełne wykorzystanie zdolności produkcyjnej istniejących zakładów i rozpoczęta budowa nowej kablowni. W przemyśle akumulatorowym nastąpi modernizacja procesów produkcyjnych i uruchomienie nowej produkcji akumulatorów zasadowych. Produkcja żarówek normalnych wzrośnie więcej niż o połowę.

Zostanie silnie rozwinięta produkcja rur świetlnych oraz lamp radiowych. Wybudowana będzie nowa wielka fabryka lamp elektrycznych wraz z hutą baloników żarówkowych w Warszawie. W przemyśle teletechnicznym i radiotechnicznym zostaną rozbudowane istniejące zakłady i wybudowana fabryka central automatycznych oraz wielka nowoczesna fabryka urządzeń radiotechnicznych w Warszawie.

W całym przemyśle metalowym i elektrotechnicznym nastąpi znaczne usprawnienie i intensyfikacja procesów technologicznych, które wyrażą się przede wszystkim w zwiększeniu szybkości skrawania przy szerokim stosowaniu narzędzi z twardych stopów i narzędzi o ujemnym kącie natarcia, w stosowaniu wysokowydajnych obrabiarek i używaniu przy pracy na uniwersalnych obrabiarkach przyrządów i pneumatycznych uchwytów, w rozszerzeniu zakresu spawania i obróbki bezwiórowej, w rozpowszechnieniu montażu taśmowego i stosowaniu gniazd obróbczych, stosowaniu nowoczesnych metod obróbki termicznej, zwłaszcza zaś prądami wysokiej częstotliwości, przechodzeniu na nowe materiały i tworzywa, jak żeliwo ciągliwe oraz stopy cynkowo-aluminiowe. Zostanie przeprowadzona daleko idąca mechanizacja transportu wewnętrznego dla prac wymagających dużego wysiłku fizycznego w szczególności w odlewniach.

16. Na dużą skalę należy rozwinąć chemiczną przeróbkę paliwa. Ilość węgla kamiennego przerabianego chemicznie w koksowniach, wytlewniach i gazowniach wzrośnie do 15% ogólnego wydobycia węgla i stanowić

będzie w r. 1955 ok. 15 mil. t. Zostanie zapoczątkowana chemiczna przeróbka węgla brunatnego na drodze jego półkoksowania.

Należy zwiększyć produkcję koksu o 73% i osiągnąć w r. 1955 9,9 mil. ton. W celu pełnego zaspokojenia potrzeb rozwijającego się hutnictwa należy przeszło 3-krotnie zwiększyć produkcję koksu wielkopiecowego, polepszyć jego jakość i dostosować ją do wymagań nowych większych jednostek wielkopiecowych.

Wybudowanych zostanie łącznie w istniejących i nowych koksowniach 16 nowych baterii koksowniczych, szereg stacji mieszalno-mielniczych sortowni oraz fabryk węglopochodnych. Odbudowane zostaną zakłady półkoksowania węgla kamiennego w Blachowni. Uruchomiona zostanie wytlewnia węgla brunatnego w Koninie.

Zakończy się I-szy etap gazyfikacji kraju przez budowę 1.100 km nowych gazociągów dalekosiężnych. Gaz ziemny i koksowniczy doprowadzony będzie do centrum kraju. Ponad 40 miast i osiedli dotychczas niezgazyfikowanych otrzyma gaz dla gospodarstw domowych i przemysłu. Wybudowane będą 2 nowe gazownie miejskie w Białymstoku i Płocku. 25 gazowni nieczynnych zostanie odbudowanych i uruchomionych. Wybuduje się 36 nowych stacji sprężonego gazu do tankowania samochodów przy trasie gazociągów. Zdolność produkcyjna rafinerii osiągnie w r. 1955 — 530 tys. ton przerobu ropy. Uruchomiona zostanie produkcja nowych artykułów naftowych dotąd niewytwarzanych w kraju, a mianowicie olejów silnikowych, selektywnych olejów lotniczych i cerezyny. Zostaną zainstalowane urządzenia selektywnej rafinacji olejów smarowych, do odparafinowania olejów, do odasfaltowania pozostałości ropnych, a także dla zmniejszenia zawartości siarki w benzynie. Wybudowana zostanie 3-stopniowa destylarnia wieżowa.

17. Należy zwiększyć produkcję przemysłu chemicznego przeszło 3,5-krotnie i przekształcić go w oparciu o wykorzystanie bogactw naturalnych kraju w drugi po przemyśle węglowym przemysł narodowy Polski.

Rozbudowany zostanie przemysł nawozów sztucznych, który w r. 1955 wyprodukuje 230,8 tys. ton nawozów azotowych i 250 tys. ton nawozów fosforowych (w przeliczeniu na czysty składnik), tj. przeszło 3 razy więcej aniżeli w r. 1949.

Należy rozbudować istniejące zakłady nawozów sztucznych i zbudować 2 nowe wielkie fabryki nawozów azotowych, jedną nową fabrykę supertomasyny w Nakle i uruchomić kopalnię i zakład przetwórczy soli potasowych w Kłodawie. Należy przeszło 8-krotnie zwiększyć produkcję środków owadobójczych.

Rozbudowane zostaną wydatnie główne działy przemysłu nieorganicznego. Produkcja sody kalcynowej wzrośnie do 389 tys. ton, zaś sody kaustycznej do 162 tys. ton w r. 1955.

Zostaną powiększone istniejące zakłady i wybudowana nowa duża fabryka sody w rejonie Pakości (woj. bydgoskie). Produkcja kwasu siarkowego wzrośnie do 580 tys. ton i osiągnie poziom ok. 2-krotnie wyższy niż w r. 1949. Nowa fabryka kwasu siarkowego w Wizowie na anhydrytach dolnośląskich osiągnie pełną zdolność produkcyjną. Wybuduje się wielką fabrykę kwasu siarkowego na gipsach kieleckich. Przeszło 1/3 całości kwasu siarkowego produkowana będzie w r. 1955 z surowca krajowego.

Zostaną stworzone podstawy wielkiego przemysłu syntezy organicznej i tworzyw sztucznych. W szczególności uruchomiona będzie produkcja syntetycznych paliw, kwasów tłuszczowych, kauczuku, fenolu, octanu celulozy i kaprolaktamu. Zostanie rozbudowany wielki kombinat syntezy chemicznej w Oświęcimiu oraz wytwórnia podstawowych półfabrykatów organicznych w Brzegu (woj. wrocławskie). Rozwinie się w znacznym stopniu przemysł koksо-chemiczny. Przeróbka smoły koksowniczej wzrośnie o 85%. Zapoczątkowane zostanie przetwarzanie smoły z węgla brunatnego. Produkcja sadzy, przede wszystkim dla przemysłu gumowego, zwiększona zostanie do 12 tys. ton w r. 1955.

Produkcja elektrod węglowych zwiększy się prawie 2,5-krotnie, a asortyment ich zostanie uzupełniony przez produkcję elektrod grafityzowanych. Istniejące zakłady przeróbki węglopochodnych będą rozbudowane i zmodernizowane przez ustawienie w nich nowoczesnych agregatów destylacji ciągłej. Odbudowana zostanie wielka wytwórnia węglopochodnych przy wytlewni węgla kamiennego w Blachowni i zbudowana nowa wytwórnia przy półkoksowni węgla brunatnego w Koninie.

Równolegle z rozwojem podstawowego przemysłu chemicznego należy silnie rozwinąć przemysł chemiczny przetwórczy.

Produkcja barwników zwiększy się przeszło 2-krotnie i osiągnie poziom 7,9 tys. ton, przy równoczesnym rozszerzeniu asortymentu i podjęciu produkcji wyższych gatunków. Uruchomiona zostanie nowa fabryka barwników w Sarzynie (woj. rzeszowskie). Produkcja farb i lakierów wzrośnie 4-krotnie, dzięki budowie nowoczesnego zakładu we Wrocławiu.

Produkcja środków leczniczych zwiększy się przeszło 7-krotnie, a jednocześnie poważnie rozszerzy się ich asortyment. Powstaną nowe działy wytwórczości jak syntezy hormonów, witamin i antybiotyków. Produkcja penicyliny wzrośnie do 800 mld. jednostek w r. 1955.

18. W przemyśle materiałów budowlanych należy doprowadzić do 2-krotnego zwiększenia produkcji cementu, do wzrostu produkcji cegły o 271% i wapna budowlanego o 94%. Produkcja wyrobów prefabrykowanych winna wzrosnąć 13-krotnie. Produkcja kamieniołomów wzrośnie przeszło 3-krotnie. Produkcja papy wzrośnie przeszło 2-krotnie, przy czym szczególny nacisk winien być położony na wzrost produkcji papy bitumicznej. Wzrośnie znacznie wydobycie glinek szlachetnych, glin ogniotrwałych, piasku kwarcowego, kaolinu, gipsu i innych surowców mineralnych. Produkcja materiałów ogniotrwałych osiągnie w r. 1955 wysokość 480 tys. ton wyrobów szamotowych, 120 tys. ton wyrobów krzemionkowych i 17 tys. ton wyrobów magnezytowych i dolomitowych. Zostanie wykorzystany w szerszym niż dotąd zakresie żużel wielkopiecowy i kotłowy do celów budowlanych, drogowych, przetwórstwa oraz na podsadzkę dla kopalń węgla. Obok rozbudowy i częściowej modernizacji istniejących fabryk zostaną wybudowane nowe zakłady materiałów budowlanych a w szczególności nowe cementownie w Opolu, Wierzbicy i Rejowcu, duża klinkiernia w Ogrodzieńcu, 2 wielkie stacje przemiałowe w Warszawie i Gdańsku, szereg zakładów elementów prefabry-

kowanych, jak wytwórnie betonów lekkich, strunowych, wibrowanych, elementów gipsowych i płyt trzcinowych, ponad 50 nowoczesnych zmechanizowanych cegielni, 2 wapienniki, szereg kamieniołomów, fabrykę płyt korkowych, 4 nowe zakłady wyrobów ogniotrwałych, 2 kopalnie kwarcytu, 2 kopalnie gipsu i 2 zakłady przetwórcze gipsu palonego i wysoko wytrzymałościowego. Nastąpi mechanizacja prac wymagających ciężkiej pracy fizycznej i częściowa modernizacja przemysłu. W przemyśle ceramiki czerwonej należy wprowadzić produkcję systemem suchym i półsuchym oraz rozszerzyć stosowanie podgrzewania masy do prasowania przy pomocy pary.

19. W przemyśle ceramiki szlachetnej należy osiągnąć przeszło 2,5-krotny wzrost produkcji porcelany technicznej i elektrotechnicznej, porcelany stołowej o 44% i fajansu stołowego o 113%. Zostaną wybudowane 2 nowe fabryki porcelany elektrotechnicznej w rejonie Sandomierza i Rzeszowa oraz fabryka kamionki kwaso-odpornej w Suchedniowie (woj. kieleckie). Nastąpi wydatna poprawa jakości wyrobów i zmniejszy się procent braków i stłuczeń.

W przemyśle szklarskim należy zwiększyć produkcję szkła okiennego o 40%, szkła do opakowań 2-krotnie, szkła galanteryjnego 3,5-krotnie, szkła do celów naukowych 4-krotnie. Uruchomi się produkcję nie wytwarzanych dotąd artykułów, jak specjalne gatunki szkła budowlanego, włókna szklanego, szkła klejonego i specjalnych gatunków szkieł barwnych. Nastąpi automatyzacja produkcji szkła butelkowego i baloników do żarówek. Zostaną uruchomione 2 nowe huty szkła opakowaniowego w woj. lubelskim i białostockim, jedna huta szkła technicznego w Warszawie, jedna huta szkła galanteryjnego w rejonie Tomaszowa Maz. i jedna huta szkła klejonego w Kunicach (woj. wrocławskie) oraz fabryka włókna szklanego we Wrocławiu.

20. W przemyśle włókienniczym należy zwiększyć produkcję tkanin bawełnianych o 53%, tkanin wełnianych o 53%, tkanin lnianych i pakulanych o 90%, tkanin jedwabnych o 138%, wyrobów dzianych o 174%. Celem ograniczenia importu surowców włókienniczych szczególny nacisk winien być położony na rozwój przemysłu włókien sztucznych oraz roszarnictwa lnu i konopi. Produkcja włókien ciętych osiągnie w r. 1955 — 56,8 tys. ton, sztucznego jedwabiu — 16,6 tys. ton, włókna syntetycznego steelonowego 2 tys. ton i nie produkowanego dotąd jedwabiu octanowego 3,5 tys. ton. W przemyśle włókien sztucznych dokończona będzie rozbudowa istniejących fabryk włókien sztucznych, uruchomione będą 2 fabryki włókien ciętych i nowa wielka fabryka włókna syntetycznego. Zostaną wprowadzone nowe włókniarki typu ciągłego, wskutek czego nastąpi znaczne przyśpieszenie procesu przędzenia i zostanie uzyskane wyrównanie zasadniczych własności fizycznych jedwabiu.

W przemyśle bawełnianym wzrośnie prawie 2-krotnie ilość uruchomionych wrzecion cienkoprzędnych i odpadkowych, a o ok. 25% ilość wrzecion średnioprzędnych. Zostanie uruchomionych ok. 5.000 krosien bawełnianych. Moc produkcyjna wykończalni zostanie zwiększona. Dzięki wprowadzeniu apretury niezmywalnej i niemnącej, jak również dzięki udoskonaleniu procesów bielenia i farbowania, poprawi się wykończanie tkanin. Zostanie uruchomionych 8 przeważnie wieloodd-działowych zakładów przemysłu bawełnianego w Zambrowie, Ostrowiu Maz., Andrychowie, Piotrkowie, Iłowej, Kościerzynie, Białymstoku i Łomży.

W przemyśle wełnianym wybudowane zostaną 2 nowe zakłady wielooddziałowe w rej. Łodzi i Bielsko-Białej. W produkcji nastąpi oszczędniejsze wykorzystanie surowca.

W przemyśle włókien łykowych nastąpi pełne uruchomienie parku maszynowego, nie wykorzystanego dotąd ze względu na ograniczone możliwości surowcowe. Zostanie wybudowana nowa przędzalnia i tkalnia w Szczytnie.

W przemyśle jedwabniczo-galanteryjnym wzrośnie ilość uruchomionych krosien na jedwab o ok. 40%, o prawie połowę zwiększy się uruchomienie maszyn w tkalniach pluszu i tkanin pokrewnych oraz przeszło 4-krotnie w dziale firanek i koronek. Uruchomione zostaną 4 zakłady jedwabniczo-galanteryjne.

W przemyśle dziewiarskim ilość podstawowych maszyn produkcyjnych wzrośnie o 30%.

W przemyśle artykułów i tkanin technicznych nastąpi 2-krotne zwiększenie ilości maszyn w dziale tkanin technicznych oraz 3-krotne w dziale sieci rybackich. Wybudowane zostaną 3 nowe fabryki.

W przemyśle roszarniczym zwiększy się przeszło 2-krotnie ilość podstawowych maszyn produkcyjnych. Wprowadzone zostaną do produkcji nowoczesne turbiny i pakularki. Zostanie wybudowanych 20 nowych roszarń w okręgach uprawy lnu i konopi. W całym przemyśle włókienniczym zostanie uruchomionych ok. 600 tys. nowych wrzecion i ok. 10 tys. nowych krosien. Usprawnienie procesów produkcyjnych nastąpi w szczególności przez automatyzację krosien, szersze zastosowanie obsługi wielowarsztatowej, zastąpienie napędu zbiorowego przez napęd indywidualny, dalszą mechanizację produkcji i transportu wewnętrznego. Stosowana będzie w szerszym zakresie klimatyzacja sal produkcyjnych i oświetlenie jarzeniowe.

Należy zwiększyć produkcję przemysłu odzieżowego przeszło 3,5-kronie, poprawić jakość i urozmaicić asortyment wytwarzanej odzieży.

Udział tkanin przerobionych przez przemysł odzieżowy osiągnie w r. 1955 przeszło 50% ogółu tkanin używanych w kraju. Szczególny nacisk położony będzie na wzrost produkcji odzieży zawodowej i ochronnej oraz odzieży i bielizny dla dzieci i młodzieży.

Zbuduje się lub rozpocznie się budowę 8 zakładów konfekcyjnych w Olsztynie, Kartuzach, Rzeszowie, Zamościu, Lublinie, Tarnowie, Bydgoszczy i Kaliszu.

21. W przemyśle skórzanym należy zwiększyć produkcję obuwa skórzanego do 22,2 mil. par, tj. o 175%. Należy poprawić jakość produkowanego obuwia oraz urozmaicić jego asortyment. Wydajność zespołu taśmowego wzrośnie do co najmniej 1.000 par na zmianę. Do produkcji wyrobów galanteryjnych, rymarskich, a także obuwia, szeroko stosowane będą skóry świńskie, których produkcja wzrośnie prawie 2,5 krotnie. W przemyśle garbarskim nastąpi znaczne skrócenie cyklu produkcyjnego, zwiększenie udziału operacji zmechanizowanych i udoskonalenie metod suszenia skóry.

Należy uruchomić oddziały garbarskie budowanego w Nowym Targu kombinatu obuwniczo-garbarskiego, jedną nową garbarnię skór chromowych w woj. białostockim, jedną fabrykę futrzarską w Jordanowie oraz fabrykę ekstraktów garbarskich w Bydgoszczy.

22. W przemyśle gumowym i przetwórstwa tworzyw sztucznych należy zwiększyć przeszło 4-krotnie produkcję opon. Udział produkcji ogumienia trakcyjnego w całej produkcji gumowej wzrośnie do 56%. Zostanie zastosowany na szeroką skalę kord z jedwabiu sztucznego przy produkcji opon zamiast używanego dotąd kordu bawełnianego. Udział regeneratu w produkcji wyrobów gumowych zwiększy się do 25% zużywanego surowca. Unowocześnienie produkcji nastąpi w szczególności przez zastosowanie mieszarek samoczynnych, kalandrów uniwersalnych, wytłaczarek szybkobieżnych i w pełni zautomatyzowanych pras wulkanizacyjnych. Zostanie rozbudowana fabryka opon w Dębicy i inne zakłady przemysłu gumowego, oraz wybudowana nowa fabryka regeneratu w Kole. Należy rozwinąć nową gałąź przemysłu — przetwórstwo mas plastycznych. Zostaną wybudowane 2 nowoczesne fabryki przetwórstwa żywic termo-plastycznych i termo- reaktywnych.

23. W przemyśle drzewnym nastąpi koncentracja i unowocześnienie tartaków, rozbudowa przemysłu chemicznego i fizykochemicznej przeróbki oraz wydatny rozwój przemysłu przetwórczego, a w szczególności meblarskiego.

W r. 1955 czynnych będzie 306 tartaków większych, posiadających właściwe zaplecze surowcowe i dogodne połączenia komunikacyjne. Wybuduje się 9 nowoczesnych tartaków o dużej zdolności przetarcia oraz nowoczesne suszarnie, co znacznie skróci okres składowania drewna. Ilość surowca przypadająca na 1 trak wzrośnie około 70%. Wydajność materiałowa tarcicy osiągnie 67%. Zostanie uruchomiona na szeroką skalę produkcja płyt spilśnionych. Wybudowane będą 3 nowe fabryki płyt spilśnionych w Czarnej Wodzie, Rucianach i Koniecpolu, z których każda składać się będzie z podwójnych zespołów.

W przemyśle drzewnym należy zwiększyć produkcję mebli przeszło 3-krotnie oraz produkcję otworów okiennych i drzwiowych przeszło 9-krotnie. Zostaną wybudowane 4 fabryki mebli stolarskich w Kalwarii Zebrzydowskiej, w Kolbuszowej, Końskim i Bielsku Podlaskim, fabryka mebli giętych i wytwórnia galanterii drzewnej w Radomsku oraz wytwórnia stolarki budowlanej w Ekiertowie (woj. olsztyńskie).

Produkcja zapałek wzrośnie o 28% i wyniesie w r. 1955 320 tys. skrzyń.

Zostaną rozbudowane i zmodernizowane istniejące fabryki zapałek i uruchomiony nowy zakład w Błoniu pod Warszawą.

24. W przemyśle papierniczym należy zwiększyć 2-krotnie produkcję papieru, tj. osiągnąć w r. 1955 — 530 tys. ton. Produkcja papieru winna w pełni zaspokoić pod względem ilości i asortymentu potrzeby w zakresie prasy i wydawnictw książkowych, a także zaopatrzyć przemysł i handel w papier pakowy i techniczny. Jeszcze w silniejszym stopniu należy rozwinąć produkcję celulozy doprowadzając ją do 414 tys. ton w r. 1955. Szczególnie rozwinie się produkcja celulozy siarczynowej z drewna sosnowego.

Uruchomiona zostanie produkcja celulozy wiskozowej, wyjściowego surowca dla produkcji włókien sztucznych. Zwiększona zostanie wydatnie produkcja celulozy słomowej.

Należy ukończyć budowę fabryki celulozy siarczynowej w Niedomicach, uruchomić 2 kombinaty celulozowo-papiernicze w Ostrołęce i Drawsku Młynie, fabrykę celulozy wiskozowej w Jeleniej Górze, odbudować fabrykę celulozy bielonej i wiskozowej w Kostrzyniu, uruchomić w Skolwinie fabrykę celulozy słomowej i papieru gazetowego.

Nastąpi modernizacja procesów technologicznych i urządzeń wytwórczych. W szczególności znajdzie zastosowanie korowanie drewna metodą hydrauliczną względnie systemem łańcuchowym. Warzelnie celulozowe przystosowane będą do regeneracji ciepła i dwutlenku siarki. Nastąpi przejście od okresowego do ciągłego systemu bielenia celuloz i stosowanie wibracyjnych aparatów sortowniczych. Dla uzyskania jednostajnej gramatury papieru będą stosowane automatyczne regulatory konsystencji i temperatury ciśnienia. Będzie stosowane oczyszczanie masy papierniczej przez zastosowanie ssących wałów. W przemyśle papierniczym przetwórczym nastąpi stopniowa wymiana przestarzałego parku maszynowego na nowoczesne maszyny, przystosowane do pracy ciągłej.

25. W przemyśle graficznym należy zwiększyć produkcję przeszło 2-krotnie. Dokończona będzie budowa dużego, nowoczesnego kombinatu wydawniczo-drukarskiego Domu Słowa Polskiego oraz nowej drukarni naukowo-technicznej w Warszawie. Nastąpi typizacja i częściowo modernizacja istniejących drukarni. Powstanie szereg nowych drukarni typu powiatowego, miejskiego i wojewódzkiego. Rozmieszczenie drukarń dokonane będzie zgodnie z politycznymi, kulturalnymi i gospodarczymi potrzebami terenu. Zostanie w szerszym niż dotąd zakresie stosowana nowoczesna technika drukarska, a zwłaszcza działy offsetowe, które powiększą produkcję blisko 6-krotnie, co umożliwi wzrost wydawnictw wielobarwnych.

26. W oparciu o wydatne zwiększenie upraw roślin przemysłowych należy rozwinąć przemysł przetwórczo-rolny i spożywczy i zwiększyć jego produkcję o 100%.

Dzięki rozszerzeniu plantacji buraka cukrowego oraz wybudowaniu 2 nowych cukrowni w województwach wschodnich należy osiągnąć w r. 1955 produkcję 1,1 mil. ton cukru, tj. wzrost o 48%. Nastąpi częściowa modernizacja istniejących cukrowni, a w szczególności zmechanizowany zostanie szereg pracochłonnych robót.

W przemyśle przetwórczo-tłuszczowym należy zwiększyć produkcję oleju jadalnego do 25 tys. ton, tj. o 194%, mydła do prania do 88,1 tys. ton, tj. o 111%.

Nastąpi modernizacja zakładów, w szczególności w zakresie lepszego wykorzystania surowca, przez całkowite przejście z systemu tłoczniowego na system ekstracji ciągłej oraz przez rozbudowę działów rozszczepiania tłuszczów. Znaczny wzrost zaopatrzenia przemysłu tłuszczowego w surowce krajowe umożliwi zmniejszenie importu nasion oleistych i innych tłuszczów.

Rozbudowane zostaną istniejące zakłady oraz uruchomione 3 kombinaty olejarsko-mydlarskie w Klemensowie (woj. lubelskie), w rejonie Białegostoku i Mątwach, 1 nowy zakład olejarski w Brzegu oraz 1 fabryka mydła w rejonie Krakowa.

W przemyśle mięsnym należy zwiększyć ubój w rzeźniach do 952 tys. ton mięsa i produkcję wyrobów mięsnych do 375 tys. ton, tj. o 223%. Zostaną zbudowane 3 nowe zakłady mięsne w Warszawie, Łodzi i Krakowie oraz 8 nowych rzeźni i przetwórni mięsa w Białymstoku, Łomży, Zamościu, Ostrowcu, Ełku, Mławie, Kraśniku i Kaliszu.

Zwiększy się znacznie sieć zakładów utylizacyjnych.

W zakresie chłodnictwa należy uruchomić 21 nowych chłodni i rozbudować 3 chłodnie istniejące oraz rozpocząć budowę dalszych 4 chłodni. Powierzchnia składowa wszystkich chłodni powiększy się 5, 2-krotnie i wyniesie 195 tys. m^2.

W przemyśle mleczarsko-jajczarskim należy zwiększyć produkcję mleka konsumcyjnego do 982 mil. l, a masła do 116 tys. ton. Należy rozbudować sieć mleczarń na terenie całego kraju oraz wybudować zakłady wytwarzające mleko w proszku o produkcji 8.900 ton.

W przemyśle młynarskim nastąpi częściowa automatyzacja i mechanizacja procesów w zakresie przemiału oraz usprawnienia systemu czyszczenia zbóż. Wybuduje się nowe młyny i kaszarnie o charakterze przemysłowym w województwach centralnych i wschodnich.

W przemyśle ziemniaczanym zainstaluje się szereg nowoczesnych urządzeń celem podniesienia jakości produkcji i zmniejszenia odpadków. Uruchomi się 2 fabryki przerobu ziemniaków na ziemiach wschodnich.

W przemyśle spirytusowym i innych przemysłach produkujących spirytus należy zwiększyć produkcję spirytusu surowego (100% do 214,6 mil. l, a spirytusu odwodnionego do mieszanek motorowych 4-krotnie. W gorzelniach przemysłowych nastąpi zwiększenie wydajności spirytusu z melasy przez zainstalowanie krytych kadzi zamiast dotychczas stosowanych otwartych. Celem skrócenia czasu przebiegu procesu fermentacyjnego stosowana będzie fermentacja ciągła. Straty alkoholu zostaną obniżone o 20%. Zwiększone zostanie wykorzystanie produktów ubocznych i odpadkowych. 29 gorzelni rolniczych, znajdujących się obecnie w okręgach deficytowych w ziemniaki, zostanie przeniesionych do województw bogatych w surowiec ziemniaczany na ziemiach wschodnich.

W przemyśle fermentacyjnym należy zwiększyć produkcję piwa do 600 mil. l, tj. o 150% słodu do 105 tys. ton, tj. o 140%, a wina do 35,4 mil. l, tj. blisko 4-krotnie.

Wybudowane zostaną 2 nowe browary w tym jeden w Warszawie i jeden w Białymsoku oraz dwie nowe samoistne słodownie.

W przemyśle owocowo-warzywnym należy wybudować 15 nowych dużych przetwórni owocowo-warzywnych.

W przemyśle tytoniowym należy zwiększyć produkcję papierosów do 30 mld. sztuk, tj. o 41%. Nastąpi wzrost produkcji tytoniu wyfermentowanego. Powstanie 5 nowych zakładów uprawy tytoniu, a także wykończona zostanie nowa wytwórnia papierosów w Czyżynach pod Krakowem.

Należy zwiększyć produkcję zielarską, która obejmie między innymi dotychczas nie produkowane w Polsce lub produkowane w małym zakresie olejki i barwniki roślinne.

W przemyśle solnym należy zwiększyć udział soli białej w ogólnej produkcji soli kamiennej do 81%. Udział soli warzonej wzrośnie do 36% ogólnej produkcji soli.

Wybuduje się nowy szyb w Wapnie na Kujawach.

W przemyśle cukierniczym nastąpi znaczna mechanizacja procesów produkcyjnych oraz modernizacja przemysłu. Powstaną 4 nowe wytwórnie cukierków i pieczywa cukierniczego: w Lublinie, w Białymstoku, we Wrocławiu i woj. katowickim.

W przemyśle surogatów kawowych należy zwiększyć produkcję namiastek kawowych do 40 tys. ton, tj. o 39%. Wybuduje się nową fabrykę kawy w Lublinie.

W przemyśle kosmetycznym należy zwiększyć produkcję 6-krotnie przy położeniu szczególnego nacisku na poprawę jakości i zwiększenia asortymentu. Wybuduje się 5 wytwórni mydła toaletowego i artykułów kosmetycznych.

W zakresie uspołecznionego rybołówstwa morskiego nastąpi zwiększenie połowów ryb do 160 tys. ton, tj. o 542%. Połowy pozabałtyckie wzrosną do 89 tys. ton, tj. 6-krotnie. W celu wykonania tego zadania oraz rozszerzenia przetwórstwa rybnego odbuduje się zniszczone porty rybackie i zbuduje się nowy port rybacki w Świnoujściu, zwiększy się stan taboru rybołówstwa o statki o ogólnej zdolności połowowej 114 tys. ton. Rozbudowane będą hale rybne w dużych portach. Chłodnie rybne będą powiększone w ten sposób, aby ogólna powierzchnia wyniosła w 1955 r. ponad 17 tys. m^2. Przy chłodniach urządzi się zamrażalnie i fabryki lodu.

W przemyśle przetwórczo-rybnym nastąpi unowocześnienie procesów produkcyjnych i uruchomienie produkcji szeregu nowych artykułów, jak kleju rybnego, organopreparatów i tłuszczów rybnych. Powstaną 4 nowe zakłady na wybrzeżu oraz 1 w rejonie Jezior Mazurskich.

Należy zwiększyć produkcję przemysłowych pasz o 75% i osiągnąć w r. 1955 w przeliczeniu na białko ok. 170 tys. ton. Ogólny wzrost produkcji pasz osiągnięty będzie w dużej mierze dzięki rozwinięciu produkcji pasz wysokobiałkowych, zwłaszcza drożdży pastewnych i mączek zwierzęcych.

27. Należy zapewnić wydatny rozwój socjalistycznego przemysłu drobnego, który winien uzupełnić produkcję towarów szerokiego spożycia oraz wykorzystywać miejscowe surowce i odpadki przemysłowe.

Państwo okaże pomoc indywidualnemu rzemiosłu, przyczyniającemu się do zaspokajania potrzeb ludności pracującej, oraz będzie okazywać pomoc w zakresie przechodzenia indywidualnej wytwórczości rzemieślniczej w socjalistyczne formy spółdzielczości pracy.

Wzrost inwestycji i budownictwa.

28. Należy zwiększyć tempo akumulacji socjalistycznej i przeznaczyć na inwestycje planowe w latach 1950—55 6.123 mld. zł w cenach z roku 1950, w roku 1955 zwiększyć rzeczowy zakres inwestycji w porównaniu z 1949 rokiem 3,5 krotnie. Należy oddać do użytku obiekty inwestycyjne na ogólną sumę około 4.900 mld. zł.

Z ogólnej sumy nakładów inwestycyjnych ze środków limitowanych przeznacza się na:

przemysł i przedsiębiorstwa budowlane	45,4%
rolnictwo i leśnictwo	11,9%
komunikacja i łączność	14,9%
obrót towarowy	4,2%
urządzenia kulturalne i socjalne	8,0%
gospodarka komunalna i budownictwo mieszkaniowe	11,5%
inne	3,3%

29. Dla wykonania ustalonych inwestycji należy wszechstronnie rozwinąć przemysł budowlany i zwiększyć produkcję budownictwa uspołecznionego w roku 1955 do 779,4 mld. zł, tj. o 280%, a w tym produkcję budownictwa specjalnego o 294%, a robót montażowych o 386%.

30. Należy rozwinąć szeroko sieć państwowych przedsiębiorstw budowlanych i montażowych i zwiększyć specjalizację przedsiębiorstw budownictwa przemysłowego, szczególnie w dziedzinie robót specjalnych i montażowych. W tym celu w ramach resortów przemysłowych rozwinie się przedsiębiorstwo wyspecjalizowane w dziedzinie energo i elektro-montażu, a przede wszystkim montażu turbin, kotłów, urządzeń kontrolno-pomiarowych, montażu urządzeń i maszyn przemysłowych, budowy pieców przemysłowych, montażu konstrukcji metalowych.

31. Należy szeroko stosować w budownictwie przodującą technikę i wydatnie powiększyć mechanizację robót przede wszystkim w zakresie procesów pracochłonnych. Wartość sprzętu przedsiębiorstw budowlanych winna wzrosnąć około 7-krotnie. Należy usprawnić wykorzystanie sprzętu i doprowadzić stopień mechanizacji robót ziemnych do 47%, przygotowania zapraw do 71%, przygotowania betonów do 89%, transportu pionowego do 90%.

Wzrost mechanizacji zostanie zabezpieczony przez stworzenie i rozbudowę krajowej produkcji sprzętu i maszyn budowlanych oraz części zamiennych.

Należy rozszerzyć stosowanie montażu elementów prefabrykowanych i w tym celu przeprowadzić uprzemysłowienie procesów przygotowawczych budownictwa, w tej mierze także uprzymysłowienie produkcji półfabrykatów i elementów budowli, które w coraz większym stopniu należy wytwarzać w sposób ciągły produkcji fabrycznej opartej o zasady specjalizacji.

32. Należy skrócić cykl produkcyjny w budownictwie, rozprzestrzenić metody szybkościowe w jak najszerszym zakresie, upowszechnić metody pracy brygadowej i potokowej, tak aby stały się one zasadniczymi systemami produkcji budowlanej i montażowej.

Należy powszechnie stosować metodę potokową w budownictwie osiedlowym, rozwinąć technikę i organizację robót budowlanych w zimie, eliminując martwy sezon.

33. Wydajność pracy mierzoną wartością produkcji na jednego robotnika w cenach 1950 roku należy podnieść o 86%.

34. Należy osiągnąć obniżkę kosztów budownictwa w wysokości co najmniej 26%. Na obniżkę tę złożą się przede wszystkim celowe i oszczędne programowanie, kosztorysowanie i projektowanie inwestycji, eliminowanie zbędnych robót, sprawniejsza organizacja i praca przedsiębiorstw budowlano-montażowych, a w szczególności — lepsza organizacja placu budowy, oszczędna gospodarka materiałowa, lepsze wykorzystanie sprzętu i transportu, wydatne zmniejszenie kosztów ogólnych i nadzoru oraz wzrost wydajności pracy. Wykonanie planu obniżki kosztów robót budowlano-montażowych stanowi niezbędny warunek pełnej realizacji zadań planu w zakresie inwestycji.

35. W celu zapewnienia terminowego sporządzania pełnej dokumentacji technicznej rozszerzy się sieć organizacyjną biur projektowych, które w 1955 roku zatrudnią ponad dwukrotnie więcej pracowników niż w roku 1949. Praca biur projektowych oparta będzie na zasadzie sporządzania dokumentacji typowej dla obiektów inwestycyjnych o charakterze jednorodnym.

Rozwój rolnictwa i leśnictwa.

36. Wysiłek mas pracującego chłopstwa, planowe oddziaływanie Państwa na rozwój produkcji drobnych i średnich gospodarstw rolnych, przebudowa społeczna rolnictwa polskiego na bazie nowoczesnej techniki winny zapewnić wszechstronny rozwój i wzrost produkcji rolniczej.

Wartość produkcji rolniczej winna osiągnąć 14,4 mld. zł w cenach niezmiennych i wzrosnąć o 50% w porównaniu z r. 1949, który był rokiem wysokiego urodzaju.

37. Zmiana struktury zasiewów winna uwzględniać: nowe kierunki spożycia, wynikające ze stałego podnoszenia się stopy życiowej ludności, oraz rosnące zapotrzebowanie na paszę i wzrost zapotrzebowania przemysłu na surowce. W związku z tym należy zwiększyć obszary zasiewów bardziej wartościowych zbóż oraz upraw technicznych i pastewnych.

38. W celu podniesienia poziomu gospodarczego rolnictwa i zaspokojenia zwiększonego zapotrzebowania na artykuły hodowlane należy zapewnić szybszy wzrost produkcji zwierzęcej niż roślinnej.

Wzrost produkcji roślinnej winien wynieść 39%, a produkcji zwierzęcej 68%.

39. W celu wzmożenia wymiany towarowej między miastem i wsią należy zapewnić szybszy wzrost produkcji towarowej niż całej produkcji rolnictwa. Wartość masy towarowej dostarczonej przez rolnictwo wzrośnie o 88%, w czym artykułów roślinnych o 66%, a artykułów zwierzęcych o 108%.

40. Ogólna powierzchnia zbiorów winna wzrosnąć do ponad 15,9 mil. ha, tj. o przeszło 7%, w tym: powierzchnia pszenicy o 14%, jęczmienia o 37%, buraków cukrowych o 25%, roślin oleistych o 67%, roślin włóknistych o 73%, upraw pastewnych o 48%.

41. W celu polepszenia zaopatrzenia ludności i powiększenia rezerw zboża należy zapewnić znaczne zwiększenie zbiorów.

Zbiory 4-ch zbóż winny w roku 1955 wzrosnąć o 22%, osiągając następujący poziom:

	tys. ton	w porównaniu z r. 1949 w %%
pszenica	2.800	158
żyto	6.900	102
jęczmień	1.960	190
owies	2.800	121

Średnie plony winny wynieść w zakresie pszenicy 17 q z ha, tj. o 38% więcej niż w roku 1949, żyta 15,5 q z ha, tj. o 18% więcej, jęczmienia 17 q z ha, tj. o 39% więcej i owsa 16 q z ha, tj. o 20% więcej.

W uprawie ziemniaków oraz w uprawie roślin technicznych należy zapewnić następujący wzrost produkcji:

	tys. ton	w porównaniu z r. 1949 w %%
ziemniaki	39.750	129
buraki cukrowe	7.800	163
rośliny włókniste:		
nasienie	105	172
słoma	670	211
rośliny oleiste	250	234

Przeciętne plony ziemniaków winny wynieść 150 q z ha, tj. o 23% więcej niż w roku 1949, buraków cukrowych 240 q z ha, tj. o 30% więcej, roślin oleistych 1,5 q z ha, tj. o 40% więcej.

42. Należy wprowadzić uprawę nowych roślin, mających znaczenie przemysłowe, a w szczególności roślin kauczukodajnych oraz niektórych roślin oleistych i włóknistych.

43. W sadownictwie i warzywnictwie, opierając się na wszechstronnym wykorzystaniu doświadczeń nauki radzieckiej, należy zwiększyć produkcję owoców i warzyw wysoko-gatunkowych.

44. Należy zapewnić rozwój produkcji hodowlanej drogą znacznego wzrostu pogłowia oraz podniesienia jego wydajności.

Pogłowie inwentarza żywego winno w roku 1955 osiągnąć następujący poziom:

	tys. sztuk	w porównaniu z r. 1949 w %%
konie	3.000	118
bydło	9.500	149
trzoda chlewna	10.500	172
owce	3.800	234
drób	105.700	136

Produkcja wytworów zwierzęcych winna osiągnąć w r. 1955 w zakresie: żywca wołowego 426 tys. ton, tj. wzrost o 83%, żywca cielęcego 96 tys. ton, tj. wzrost o 65%, żywca wieprzowego 1.166 tys. ton, tj. wzrost o 63%, mleka 12.274 mil. l, tj. wzrost o 102%, jaj 4.416 mil. szt., tj. wzrost o 38%, wełny 5.700 ton, tj. wzrost o 169%.

Winien nastąpić wzrost wydajności jednostkowej zwierząt. W szczególności mleczność krów winna wzrosnąć o 27%, a przeciętna waga bydła co najmniej o 4%.

W okresie planu należy dążyć do rejonizacji produkcji roślinnej i zwierzęcej, uwzględniając w szczególności celowe wykorzystanie warunków przyrodniczych oraz rozmieszczenie ośrodków spożycia i przetwórstwa.

45. Należy rozszerzyć obszary upraw ziemniaków i warzyw oraz zwiększyć hodowlę zwierząt w pobliżu większych ośrodków konsumcyjnych celem polepszenia i usprawnienia zaopatrzenia tych ośrodków.

Należy zapewnić możliwie najbardziej szeroki rozwój gospodarki inspektowej i cieplarnianej w celu zaopatrywania ludności miast w okresie wiosennym i zimowym we wczesne warzywa.

Należy popierać rozwój ogródków działkowych dla użytku szerokich rzesz pracowników miast.

46. Nakłady na inwestycje rolnicze ze środków limitowanych wyniosą w okresie planu 668 mld. zł w cenach z r. 1950, z tego na Państwowe Gospodarstwa Rolne przypadnie 250 mld. zł, a na Państwowe Ośrodki Maszynowe 107 mld. zł.

47. Państwo stworzy warunki dla objęcia poważnej części gospodarstw rolnych przez socjalistyczną spółdzielczość produkcyjną.

Należy zwrócić szczególną uwagę na wzmocnienie organizacyjne i gospodarcze rolniczych spółdzielni produkcyjnych, a w szczególności na należyte stosowanie dniówki obrachunkowej, jako podstawy rozdziału przychodów spółdzielni.

Należy zwiększyć liczbę Państwowych Ośrodków Maszynowych do 850 wobec 30 w r. 1949, a liczbę posiadanych przez nie traktorów do 35.890 wobec 200 w r. 1949.

48. Z gospodarstw państwowych należy stworzyć wzorowe gospodarstwa socjalistyczne i zwiększyć ich produkcję całkowitą i towarową w stopniu znacznie przekraczającym wzrost produkcji całego rolnictwa.

Rozwój gospodarstw państwowych winien zaspokoić poważną część zapotrzebowania miast na wytwory rolne i zapewnić zaopatrzenie spółdzielni produkcyjnych oraz mało- i średniorolnych gospodarstw chłopskich w nasiona selekcyjne i zwierzęta zarodowe.

Wartość produkcji rolniczej gospodarstw państwowych winna przekroczyć o 168% poziom r. 1949. Wzrost produkcji roślinnej winien wynieść 123%, a produkcji zwierzęcej 353%.

Należy w dalszym ciągu rozwijać tucz przemysłowy trzody chlewnej. Ogólna powierzchnia zbiorów gospodarstw państwowych winna osiągnąć 1935 tys. ha, tj. wzrosnąć o 61%. W szczególności powierzchnia zbiorów wzrośnie: pszenicy o 69%, jęczmienia o 83%, buraków cukrowych o 68%, roślin oleistych o 93%, roślin włóknistych o 160% i roślin pastewnych o 99%.

Zbiory 4-ch zbóż winny w r. 1955 wzrosnąć o 87%, a w szczególności: w pszenicy o 117%, w życie o 62%, w jęczmieniu o 145%, w owsie o 77%.

Ogólny zbiór 4 zbóż winien wynieść 1.776 tys. ton, przy średnich plonach pszenicy o 30% większych niż w roku 1949, żyta o 28%, jęczmienia o 35% i owsa o 32%.

W zakresie uprawy ziemniaków oraz upraw technicznych należy zapewnić następujący wzrost zbiorów: ziemniaków o 219%, buraków cukrowych o 175%, roślin oleistych o 165%.

Zbiory chmielu wzrosną 11 razy w porównaniu z rokiem 1949.

Przeciętne plony ziemniaków winny być o 67% większe niż w roku 1949, buraków cukrowych o 66%, a roślin oleistych o 38%.

Należy osiągnąć w gospodarstwach państwowych w roku 1955 następujący wzrost pogłowia inwentarza żywego: koni o 59%, bydła o 215%, trzody chlewnej o 320%, owiec o 358%.

Pogłowie drobiu wzrośnie około 40-krotnie w porównaniu z rokiem 1949.

Produkcja wytworów zwierzęcych w gospodarstwach państwowych w roku 1955 winna wynieść w zakresie żywca wołowego i cielęcego 24,3 tys. ton, tj. o 274% więcej, żywca wieprzowego 90,5 tys. ton, tj. o 319% więcej, mleka 1012 mil. l, tj. o 433% więcej, wełny 1.176 ton, tj. o 400% więcej.

W zakresie rybołówstwa śródlądowego gospodarstw państwowych należy odbudować i urządzić 16,2 tys. ha stawów rybnych.

Należy osiągnąć wzrost powierzchni zagospodarowanej w gospodarstwie jeziorowym o 130 tys. ha. Należy rozbudować i odbudować wylęgarnie, ośrodki zarybieniowe oraz dokonać zakupu odpowiedniej ilości sprzętu pływającego i połowowego.

Produkcja towarowa gospodarstw państwowych winna w roku 1955 dostarczyć powyżej 800 tys. ton zbóż, około 1.800 tys. ton buraków cukrowych, 87 tys. ton oleistych, powyżej 90 tys. ton żywca wieprzowego, 820 mil. l mleka, około 1.200 ton wełny i około 20 tys. ton ryb słodkowodnych.

Wydajność pracy na jednego pracownika w Państwowych Gospodarstwach Rolnych mierzona wartością produkcji rolnej w cenach niezmiennych wzrośnie około 90%.

Należy osiągnąć obniżenie kosztów własnych produkcji w gospodarstwach państwowych przynajmniej o 30%. W tym celu należy w szczególności usprawnić organizację pracy w powiązaniu z ruchem współzawodnictwa i racjonalizatorstwa, upowszechnić stosowanie rozrachunku gospodarczego, prowadzić oszczędną gospodarkę materiałową.

49. Państwo okazywać będzie wzmożoną pomoc drobnym i średnim gospodarstwom chłopskim w dziedzinie podnoszenia ich produkcji i w walce przeciwko wyzyskowi ze strony elementów kapitalistycznych.

50. Wzrost produkcji i społeczna przebudowa rolnictwa oraz wzmożenie planowanego oddziaływania Państwa na gospodarkę drobno-towarową na wsi opierać się będą o silny rozwój mechanizacji, elektryfikacji i chemizacji rolnictwa, przy zastosowaniu nowoczesnych zdobyczy wiedzy agrotechnicznej.

Należy zaopatrzyć rolnictwo w okresie planu w maszyny rolnicze ogólnej wartości około 650 mil. zł w cenach niezmiennych, a jednocześnie polepszyć ich jakość i znacznie rozszerzyć asortyment pod kątem potrzeb gospodarki uspołecznionej.

W szczególności należy zapewnić wprowadzenie do użytku nowych maszyn nie stosowanych dotąd lub stosowanych w małym zakresie.

W okresie planu należy dostarczyć Państwowym Gospodarstwom Rolnym i Państwowym Ośrodkom Maszynowym siewników traktorowych do zbóż 12.000 szt., snopowiązałek traktorowych 10.050 szt., kombajnów do zbóż 1.800 szt., kosiarek traktorowych 5.350 szł., traktorowych sadzarek do ziemniaków 5.330 szt., młocarni motorowych à 15 q/godz. 2.575 szt., kopaczek traktorowych do ziemniaków 5.700 szt.

Należy zapewnić łączne zaopatrzenie rolnictwa w traktory (w przeliczeniu na traktory o mocy 15 KM) w ilości 80,7 tys. szt. i zwiększyć prace wykonane traktorami w przeliczeniu na orkę średnią przeszło 5-krotnie w całym rolnictwie i o 140% w gospodarstwach państwowych.

Należy zelektryfikować 8.900 gromad zaopatrując je równocześnie w silniki i urządzenia elektryczne, zwłaszcza użytkowania zespołowego.

Liczba elektryfikowanych gospodarstw w roku 1955 winna wzrosnąć 5-krotnie w porównaniu z rokiem 1949.

Wysokość nakładów w zakresie elektryfikacji rolnictwa winna wynieść około 75,0 mld. zł w cenach z roku 1950, w tym 4,2 mld. zł na silniki elektryczne.

Należy zwiększyć ilość nawozów sztucznych dostarczonych rolnictwu w roku 1955 do przeszło 600 tys. ton (w przeliczeniu na czysty składnik), tj. o 144% więcej w porównaniu z rokiem 1949.

Należy zapewnić następujący wzrost ilości nawozów sztucznych użytych w rolnictwie pod zbiory roku 1955 w porównaniu z rokiem 1949: nawozy azotowe o 184%, nawozy fosforowe o 177%, nawozy potasowe o 93%, nawozy wapniowe o 622%.

Należy upowszechnić racjonalne sposoby nawożenia oraz rozszerzyć stosowanie wapna nawozowego, zapewnić jak najdalej idące wykorzystanie wszelkich źródeł nawozowych w gospodarstwie, zmniejszyć straty przy przechowywaniu obornika i szeroko stosować nawozy zielone.

Należy zwiększyć produkcję kwalifikowanych materiałów siewnych, a w szczególności: pszenicy o 66%, żyta o 97%, jęczmienia o 233%, ziemniaków o 426%.

51. Należy upowszechnić stosowanie nowych metod agrotechnicznych oraz zdobyczy agriobiologii. Należy realizować wprowadzenie racjonalnych płodozmianów w całym rolnictwie, a przede wszystkim w gospodarstwach państwowych i spółdzielniach produkcyjnych, odpowiednio wiążąc płodozmiany z rejonizacją produkcji rolnej.

W dalszym ciągu należy wydatnie ulepszać uprawę roli oraz podnosić jej kulturę i zlikwidować zachwaszczenie. W zakresie hodowli należy zapewnić, w oparciu o naukowe podstawy, ulepszenie ras zwierząt, zracjonalizowanie żywienia, przyśpieszenie tuczenia. Należy zapewnić właściwą organizację użytkowania pastwisk, polepszenie stanu i podniesienie wydajności łąk i pastwisk w drodze melioracji, nawożenia oraz uprawy i podsiewów traw szlachetnych. Upowszechnić stosowanie poplonów, międzyplonów.

Należy znacznie rozszerzyć melioracje gruntów ornych oraz łąk i pastwisk. W szczególności przeprowadzić renowację drenowań gruntów ornych na obszarze ok. 190 tys. ha i dokonać nowych drenowań na obszarze 77 tys. ha.

Celem zwalczania chorób zwierząt i roślin należy rozszerzyć wydatnie działalność służby weterynaryjnej i służby ochrony roślin.

52. Należy rozszerzyć zakres działania i podnieść poziom prac instytutów naukowych rolnictwa i wyznaczyć im, jako zasadnicze zadanie, opracowanie środków zapewniających dalsze podniesienie produkcji roślinnej i zwierzęcej w zastosowaniu do różnych obszarów kraju.

Należy zapewnić dalszy rozwój nauk w dziedzinie agrotechniki oraz rozszerzyć prace naukowo-badawcze w zakresie mechanizacji, elektryfikacji, ekonomiki i organizacji gospodarki rolnej, opierając się w tej dziedzinie na doświadczeniach Związku Radzieckiego.

53. W dziedzinie leśnictwa należy zwiększyć wartość produkcji leśnej do 333 mil. zł w cenach niezmiennych, tj. o 30% w porównaniu z r. 1949, osiągając w zakresie globalnej produkcji drzewnej wzrost wartości o 23%, a w zakresie produkcji użytków ubocznych o 138%.

Należy powiększyć pozyskanie najbardziej potrzebnych asortymentów drewna użytkowego, zmniejszając pozyskanie drewna opałowego i lepiej wykorzystać produkcję odpadową.

Należy zwiększyć produkcję drzewną w zakresie papierówki o 114%, dłużyc i kłód łuszczarskich o 78% i kłód zapałczanych o 58%.

Nakłady inwestycyjne na rozwój leśnictwa wyniosą w okresie planu ponad 32.6 mld. zł w cenach 1950 r.

Należy przekształcić produkcję drewna, w której przeważała dotychczas praca ręczna w produkcję w znacznym stopniu zmechanizowaną.

W ogólnej ilości wyrębu masy grubizny należy zwiększyć udział zmechanizowanego wyrębu do 62%, a udział środków mechanicznych przy wywozie drewna z 12% do 61%. W tym celu należy zwiększyć ilość ciągników i samochodów ciężarowych do wywozu drewna o 229% i zapewnić szerokie stosowanie pił mechanicznych.

Wydajność pracy mierzona wartością globalnej produkcji drzewnej w cenach niezmiennych na jednego robotnika w lasach państwowych wzrośnie w porównaniu do roku 1949 o około 80%.

Zagospodarowanie lasów oprzeć należy na stosowaniu zdobyczy nauki, dążąc do kierowania i ulepszania naturalnego rozwoju drzewostanu. W tym celu należy w zależności od miejscowych warunków siedliskowych zastąpić w zasadzie stosowanie zrębów zupełnych cięciami bezrębowymi, gniazdowymi i innymi pokrewnymi.

Na słabych siedliskach sosnowych należy w dalszym ciągu stosować rębnię zupełną.

Należy wykonać zalesienie wszystkich pozostałych zrębów wojennych w ilości około 245 tys. ha, dolesienia nadmiernie przerzedzonych powierzchni leśnych na przestrzeni około 90 tys. ha oraz zalesienia luk i przerzedzeń w drzewostanach.

Należy zwiększyć powierzchnię lasów państwowych przez zalesienie 90 tys. ha lichych gruntów rolnych oraz 215 tys. ha nieużytków.

Ogółem należy powiększyć zalesieniowe prace inwestycyjne o 220%.

Należy opracować zasady i rozpocząć prace wstępne w zakresie zakładania pasów wiatrochronnych na terenach na których zachodzi konieczność polepszenia stosunków hydrologicznych i klimatycznych.

Rozwój komunikacji i łączności.

54. W związku z rozwojem życia gospodarczego należy zapewnić zwiększenie przewozów towarowych w roku 1955 wszystkimi środkami transportu do 323 mil. ton, tj. o 117%, oraz przewozów osobowych do 1.082 mil. osób, tj. o 104% w porównaniu z r. 1949.

55. Należy dążyć do skoordynowania przewozów różnymi rodzajami transportu, do przezwyciężenia nadmiernej koncentracji przewozów w okresach szczytowego natężenia ruchu oraz do eliminacji przewozów zbędnych.

56. Nakłady na inwestycje w zakresie komunikacji i łączności wyniosą w okresie planu 882 mld. zł w cenach z roku 1950.

57. W transporcie kolejowym należy zapewnić przewiezienie w r. 1955 245 mil. ton towarów i 910 mil. pasażerów oraz usprawnić transport kolejowy przez przebudowę węzłów, wzmożenie przelotności na głównych magistralach oraz budowę nowych linii.

Należy wybudować nowe linie kolejowe o łącznej długości 704 km w tym: linie Pyskowice-Lubliniec, Oleśnica-Brochów, Kielce-Żabno, Warszawa-Zawiercie-Janów Śląski, Czarna Wieś-Kamienna, Dęba-Rzeszów, Hrebenne-Werchrata i rozpocząć budowę linii Łomża-Dłutowo, Wieruszów - Sieradz, Sędziszów - Szczebrzeszyn o łącznej długości 295 km, przeprowadzić pełną elektryfikację linii Katowice-Częstochowa-Warszawa z odgałęzieniem Koluszki-Łódź i linii Wejherowo-Pruszcz.

Należy zelektryfikować ruch osobowy w obrębie węzła warszawskiego oraz rozbudować węzły i stacje w rejonie Nowej Huty, przebudować i zmodernizować węzły kolejowe: warszawski, górnośląski, gdańsko-gdyński oraz odbudować 1.037 km torów kolejowych, a w szczególności odcinki: Tłuszcz-Małkinia, Ulkowo-Chojnice i Chojnice-Tczew.

Należy zbudować i odbudować ponad 39 tys. m b. mostów kolejowych a w szczególności na Odrze Zachodniej, na Bugu, na Wiśle oraz na Warcie.

Należy wybudować i odbudować 5 mil. m³ budynków kolejowych, jak parowozownie, warsztaty główne mechaniczne, warsztaty drogowe, warsztaty elektrotrakcyjne; powiększyć ilość blokad stacyjnych o 31%, zwiększyć długość blokad liniowych o 68%.

Należy zwiększyć tabor kolei normalnotorowych w zakresie parowozów o 9%, wagonów towarowych o 21%, wagonów osobowych o 5%.

Należy zwiększyć średnią nośność wagonu towarowego o 19%, a udział wagonów towarowych zaopatrzonych w hamulce zespolone zwiększyć do 72% ogólnej ilości wagonów towarowych.

Droga usprawnienia pracy stacji rozrządowych, skrócenia czasu postoju wagonów pod załadunkiem i wyładunkiem, wprowadzenia lepszych powiązań tras pociągów towarowych oraz zmniejszenia do minimum postojów na stacjach i bocznicach — należy zmniejszyć współczynnik obrotu wagonu towarowego do 4,8 dni, tj. o 19%, należy zwiększyć średni przebieg wagonu towarowego na dobę o 8%, parowozów w pociągach osobowych o 23%, a w pociągach towarowych o 31%.

Drogą powiększenia szybkości handlowej i mechanizacji załadunku węgla, ujednolicenia typu parowozu, rozbudowy stacji kolejowych oraz lepszej organizacji pracy ruchowej, należy zwiększyć szybkość handlową w ruchu towarowym o 12%, a w ruchu osobowym trakcji parowej o 20%.

Należy podnieść stopień mechanizacji wyładunku węgla do 40% oraz stopień mechanizacji naładunku węgla na parowozy do 75%.

Należy polepszyć stan nawierzchni kolejowych przez wymianę szyn na odcinku około 1000 km rocznie oraz wymianę podkładów w ilości ponad 3 mil. sztuk rocznie.

58. W wyniku polepszenia warunków technicznych i usprawnienia organizacji pracy należy osiągnąć wzrost wydajności pracy na kolejach normalnotorowych, mierzony brutto—tono/km na jednego pracownika grupy eksploatacyjnej o co najmniej 52%.

59. W wyniku bardziej oszczędnej gospodarki materiałowej i usunięcia przerostów zatrudnienia należy osiągnąć obniżenie kosztów własnych na kolejach o co najmniej 17%.

60. W publicznym transporcie samochodowym należy powiększyć jego udział w przewozie towarów z 4% do 22%, a udział w przewozie osób z 8% do 15%, zapewniając w roku 1955 przewiezienie 70 mil. ton towarów oraz 167 mil. osób.

Należy zwiększyć tabor autobusowy do liczby około 2400 autobusów, a samochodów ciężarowych do 11.200, wybudować 6 stacji obsługi I klasy i 60 stacji obsługi II klasy, zbudować 4 nowe warsztaty samochodowe i rozbudować 6 istniejących, zwiększyć współczynnik wykorzystania przebiegu w ruchu towarowym do 0,6, a wykorzystania taboru do 0,7. Należy zwiększyć wydajność pracy mierzoną ilością tono-km przypadających na jednego pracownika służby ruchu o 67% i uzyskać obniżkę kosztów własnych o 32% w r. 1955 w porównaniu z r. 1949.

61. Ogólna ilość samochodów ciężarowych wzrośnie o przeszło 100%. Ilość przyczep do samochodów i ciągników zostanie powiększona 4-krotnie, co umożliwi

lepsze wykorzystanie pojazdów silnikowych. Poza stacjami obsługi Państwowej Komunikacji Samochodowej zostanie rozbudowana sieć publicznych stacji obsługi. Remonty samochodów zostaną oparte na zasadzie wymienności zespołów, a tym samym zostaną zmniejszone przestoje pojazdów w remoncie.

W zakresie paliwa zostaną zastosowane w szerszym zakresie gazogeneratory, gaz wysokosprężony i gaz płynny. Planowanie publicznych przewozów samochodowych i przewozów taborem własnym będzie skoordynowane planami przewozów kolejowych.

62. Należy: wybudować ponad 6,5 tys. km nowych dróg o nawierzchni twardej, przebudować około 4 tys. km nawierzchni drogowej na typ wyższy, odbudować ponad 850 km nawierzchni ulepszonej, wybudować 30 tys. m b. nowych mostów drogowych, odbudować około 30 tys. m b. mostów zniszczonych i przebudować około 5.000 m b. mostów prowizorycznych na mosty stałe; w zakresie większych mostów drogowych wybudować 12 na Wiśle, 3 na Narwi i 3 na Odrze; zwiększyć w ten sposób ogólną długość dróg twardych o 6,8%, dróg o ulepszonej nawierzchni o 14% i mostów czynnych o 38%.

63. W żegludze śródlądowej należy zapewnić przewiezienie 2,0 mil. ton towarów, z czego na Odrze 1,5 mil. ton i na Wiśle 0,5 mil. ton. Należy polepszyć warunki nawigacyjne i zmniejszyć niebezpieczeństwo powodzi, głównie przez regulowanie Wisły, szczególnie na odcinku Warszawa-Gdańsk na długości około 220 km, regulację Odry na długości około 50 km, regulację uzupełniającą na Warcie i karpackich dopływach Wisły, skanalizowanie Górnej Wisły pod Krakowem.

64. W okresie planu zostanie podjęta kanalizacja Bugu na odcinku od Brześcia do Modlina, jako część wielkiej drogi wodnej Wschód—Zachód. W etapie pierwszym zostaną zbudowane 4 główne stopnie oraz przeprowadzone będą roboty regulacyjne Bugu, zapewniające żeglowność dla barek o pojemności 250 ton.

65. Należy wybudować zbiorniki w Czorsztynie i w Goczałkowicach o łącznej pojemności 594 mil. m^3; rozpocząć budowę zbiornika na Sanie; kontynuować budowę zbiornika w Mianowie i ukończyć III i IV pole zbiornika terenowego w Dzierżnie oraz budowę stopnia wodnego w Brzegu Dolnym. Należy podnieść w żegludze śródlądowej wydajność pracy, mierzoną wartością przewozów w cenach niezmiennych na jednego pracownika grupy eksploatacyjnej o 36%.

66. W transporcie morskim należy zapewnić przewóz 5,7 mil. ton i przeładunek 16—18 mil. ton towarów, z czego w zespole portowym Gdynia—Gdańsk 10—11 mil. ton, a w zespole portowym Szczecin-Świnoujście 6—7 mil. ton. Należy powiększyć ilość jednostek floty handlowej o 186%, a jej nośność o 208%; polepszyć stopień wykorzystania nabrzeży, urządzeń przeładunkowych i magazynów manipulacyjnych; uzyskać usprawnienia eksploatacyjno-techniczne przez wzrost średniej szybkości statków przeznaczonych do obsługi linii regularnych o 12,7%, statków żeglugi nieregularnej o 27%, wzrost mocy maszyn okrętowych średnio o 11%, wzrost wyposażenia floty w nowoczesne urządzenia nawigacyjne o 30% oraz wzrost nośności statków średnio o 11%, w porównaniu z r. 1949.

Należy podnieść wydajność pracy, mierzoną ilością tono-mil. na jednego pracownika grupy eksploatacyjnej w żegludze morskiej, o 62%.

67. W transporcie lotniczym należy zapewnić wzrost przewozu osób w lotach krajowych o 95%, a przesyłek o 455% w porównaniu z r. 1949.

Należy rozszerzyć sieć linii lotniczych, przystosować dworce lotnicze do warunków odpowiadających potrzebom odpraw pasażerów, poczty i bagażu w ruchu krajowym i zagranicznym, powiększyć powierzchnię hangarów oraz pojemność magazynów i innych zabudowań portowych rozszerzyć wyposażenie portów lotniczych w obiekty warsztatowe, urządzenia radio-łączności i oświetleniowe; podwyższyć regularność lotów i powiększyć przeciętną szybkość lotu na liniach krajowych o 18%.

68. W dziedzinie łączności należy zapewnić wzrost zdolności wykonania usług w zakresie listów zwykłych o 60%, listów poleconych o 28%, czasopism o 74%, paczek i listów wartościowych o 30%, telegramów o 67%, rozmów telefonicznych międzymiastowych o 80%.

Należy powiększyć sieć placówek pocztowo-telekomunikacyjnych do 6.200, usprawnić obsługę pocztową wsi przez powiększenie liczby listonoszy wiejskich o 27% i powiększenie liczby gromad wiejskich posiadających telefony o 10.900, tj. o 134%, oraz zwiększyć ilość stanowisk roboczych w centralach międzymiastowych o 80% i ilość numerów w centralach miejscowych o 78%.

Rozdział 3.

Podniesienie dobrobytu materialnego i kulturalnego ludności.

1. Dzięki zwiększeniu wydajności pracy i wzrostowi zatrudnienia we wszystkich działach gospodarki narodowej oraz zmniejszeniu zużycia środków wytwórczości —dochód narodowy wzrośnie w roku 1955 do 5,3 tysięcy mld. zł w cenach 1950 roku, czyli o 112% w porównaniu z rokiem 1949. Wzrost dochodu narodowego będzie stanowił podstawę dla znacznego zwiększenia akumulacji socjalistycznej i spożycia.

2. Wzrost stopy życiowej ludności wyniesie 50 do 60% w porównaniu z rokiem 1949. Nastąpi to przez:

zwiększenie stanu zatrudnienia,

masowe szkolenie nowych kadr i podnoszenie kwalifikacji zawodowych,

wzrost płac w oparciu o wzrastającą wydajność pracy,

obniżkę cen towarów szerokiego spożycia,

znaczne zwiększenie obrotów handlu detalicznego,

wydatnie zwiększenie nakładów na gospodarkę komunalną i mieszkaniową,

wydatny wzrost nakładów na rozwój kultury, nauki i oświaty, ochrony zdrowia, kultury fizycznej i pomocy społecznej.

3. Celem zapewnienia planowego wzrostu produkcji i usług ustala się stan zatrudnienia w gospodarce socjalistycznej poza rolnictwem w ilości 5,7 mil. osób, tj. wzrost o 60% w porównaniu z rokiem 1949. Zatrudnienie w przemyśle socjalistycznym wzrośnie o 65%, a w socjalistycznych przedsiębiorstwach budowlano-montażowych o 120%. Należy zapewnić zwiększenie udziału kobiet w ogólnej liczbie zatrudnionych w gospodarce socjalistycznej do 33,5%. W tym celu w okresie planu należy przyjąć do pracy około 1230 tysięcy kobiet.

4. Na podstawie wzrostu wydajności pracy realne zarobki robotników i pracowników umysłowych w gospodarce socjalistycznej wzrosną przeciętnie w roku 1955 o 40% w porównaniu z rokiem 1949.

Wzrost ten zostanie zrealizowany dwiema drogami: poprzez zwiększenie zarobków i poprzez stopniową obniżkę cen artykułów szerokiego spożycia. W związku ze wzrostem zatrudnienia i wzrostem zarobków fundusz płac w gospodarce socjalistycznej wzrośnie przeszło dwukrotnie licząc w cenach porównywalnych.

5. Należy wydatnie zwiększyć udział robotników wynagradzanych na zasadzie akordu; udoskonalić system akordowych i premiowych płac roboczych, jak również system premiowania pracowników za wykonanie i przekroczenie planów produkcyjnych oraz obniżenie kosztów własnych.

Należy upowszechnić stosowanie w przemyśle, budownictwie, komunikacji i rolnictwie średnio progresywnych norm technicznych pracy z uwzględnieniem osiągnięć uzyskanych w dziedzinie postępu technicznego oraz doświadczeń przodujących robotników.

6. Nowowybudowane i rozbudowywane zakłady pracy zaopatrzone będą w niezbędne urządzenia z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy. W starych zakładach należy przedsięwziąć środki w celu dalszej poprawy warunków pracy (urządzenia ochronne, wentylacja, oświetlenie).

7. Ogólna wartość masy towarowej w handlu detalicznym w cenach 1950 r. wzrośnie w roku 1955 około dwukrotnie w porównaniu z rokiem 1949. Detaliczny obrót towarowy w handlu państwowym i spółdzielczym wzrośnie do ponad 3.000 mld. zł w cenach roku 1950, tj. o 238%. Należy rozszerzyć sieć detalicznego handlu do 88 tysięcy punktów sprzedaży, tj. przeszło dwukrotnie.

Zwiększy się spożycie ludności w zakresie artykułów przemysłowych i rolnych. W szczególności spożycie mąki pszennej wzrośnie o 34%, masła o 165%, jaj o 12%, cukru o 26%, mięsa wieprzowego o 41%, mięsa wołowego i cielęcego o 68%, tkanin i konfekcji bawełnianej o 41%, tkanin i konfekcji wełnianej o 38%, obuwia skórzanego o 76%, mydła i proszku do prania o 73%, odbiorników radiowych o 311%.

Należy rozbudować sieć uspołecznionych zakładów żywienia zbiorowego do około 11 tysięcy punktów, tj. o 600% więcej niż w roku 1949, zapewniając osiągnięcie zdolności wyżywienia dla 22 mil. osób.

W handlu detalicznym należy osiągnąć wzrost wydajności pracy mierzonej wartością obrotu na 1 zatrudnionego o co najmniej 45%. W całym handlu uspołecznionym należy osiągnąć obniżkę kosztów rzeczowych o co najmniej 15%.

Nakłady inwestycyjne w zakresie uspołecznionego obrotu wyniosą w okresie planu 246,3 mld. zł w cenach 1950 r.

8. W celu osiągnięcia polepszenia warunków mieszkaniowych mas pracujących w miastach i osiedlach robotniczych oraz zapewnienia mieszkań dla załóg nowobudowanych zakładów pracy, należy silnie rozwinąć budownictwo mieszkaniowe.

W okresie planu należy wybudować 723 tysiące izb mieszkalnych, w tym w ramach akcji budownictwa indywidualnego dla świata pracy przy pomocy Państwa — około 54 tysięcy izb.

Nakłady na inwestycje mieszkaniowe wyniosą w okresie planu 491,7 mld. zł w cenach z roku 1950. Nakłady na kapitalne remonty domów mieszkalnych wyniosą w okresie planu 86 mld. zł w cenach 1950 roku.

9. Należy usprawnić i rozbudować urządzenia komunalne, w szczególności należy podnieść poziom uposażenia w urządzenia komunalne przedmieść zamieszkałych przez ludność robotniczą oraz miast zacofanych w dziedzinie tych urządzeń.

Należy zwiększyć długość sieci wodociągowej do 17.300 km w roku 1955, tj. o 10%, zaopatrzyć w wodociągi 41 miast pozbawionych dotychczas tych urządzeń, a w szczególności wybudować wodociągi grupowe w Łodzi, okręgu łódzkim oraz Zagłębiu Śląsko-Dąbrowskim.

Należy zwiększyć długość sieci kanalizacyjnych od 12.700 km, tj. o 18%, i zaopatrzyć w urządzenia kanalizacyjne 36 miast.

Należy zwiększyć długość torów eksploatowanych komunikacji tramwajowej o 19%, liczbę tramwajów o 48%, liczbę trojlejbusów o 263%, a liczbę autobusów o 99%, w porównaniu z rokiem 1949. Nakłady inwestycyjne w gospodarce komunalnej wyniosą w okresie planu 187,2 mld. zł.

10. Celem zapewnienia dopływu odpowiedniej ilości kwalifikowanych sił roboczych dla potrzeb gospodarki narodowej oraz podniesienia kwalifikacji zawodowych pracujących robotników, należy:

— szeroko rozwinąć szkolnictwo zawodowe wszelkich stopni i zwiększyć ilość i zakres kursów zawodowych,
— polepszyć sprawność szkolenia,
— zapewnić możliwość dalszego szkolenia zawodowego wyróżniającym się robotnikom i racjonalizatorom pracy,
— zapewnić wydatną pomoc Państwa dla studiującej młodzieży,
— szeroko stosować doświadczenia radzieckie w dziedzinie szkolenia i podnoszenia kwalifikacji pracujących.

W okresie planu należy zwiększyć liczbę absolwentów szkół zawodowych do ponad 1 miliona osób, w tym ponad 700 tys. absolwentów szkół I stopnia i ponad 300 tys. absolwentów szkół II stopnia.

W szczególności w okresie planu należy osiągnąć:
— w zakresie szkolenia kadr dla przemysłu i transportu liczbę 580 tys. absolwentów,
— w zakresie szkolenia kadr dla budownicwa liczbę 44 tys. absolwentów,
— w zakresie szkolenia rolniczego 79 tys. absolwentów kładąc specjalny nacisk na wyszkolenie techników rolniczych niezbędnych dla państwowych gospodarstw rolnych i rolniczych spółdzielni produkcyjnych,
— w zakresie szkolenia ekonomiczno-handlowego 205 tys. absolwentów.

Ponadto należy wyszkolić na kursach kwalifikacyjnych I i II stopnia 336 tys. osób, w tym 24[illegible] tys. osób w kierunku technicznym.

W szkołach wyższych należy wyszkolić w okresie planu ogółem około 146 tys. absolwentów.

11. Państwo wzmoże opiekę i pomoc dla studiującej młodzieży. W szczególności zwiększy się liczbę miejsc w domach akademickich do ponad 51 tys. w roku 1955, tj. 3-krotnie w porównaniu z rokiem 1949, zapewniając pomieszczenie w tych domach dla około 46,6% ogółu studentów. Nakłady inwestycyjne na budowę i rozbudowę domów akademickich wyniosą w okresie planu 16,3 mld. zł w cenach 1950 roku.

Nakłady inwestycyjne na budowę i rozbudowę burs przy szkołach zawodowych wyniosą w okresie planu 19 mld. zł w cenach 1950 r.

12. Dla osiągnięcia wszechstronnego rozwoju nauki stworzy się właściwe formy organizacyjne niezbędne dla sprawnego kierowania i planowania prac naukowych, zapewni się oparcie programów naukowych i planów badań naukowych na podstawie marksizmu-leninizmu i na wykorzystaniu osiągnięć nauki radzieckiej; uwzględni się szerzej w tych programach i planach wymogi praktyki, lepiej wyposaży się instytuty naukowe i zakłady naukowe w ramach wyższych uczelni, polepszy się wydatnie położenie pracowników naukowych.

13. Łączne nakłady inwestycyjne na rozbudowę średniego szkolnictwa zawodowego, szkolnictwa wyższego i nauki wyniosą w okresie planu 140,6 mld. zł w cenach roku 1950.

14. Celem zapewnienia wszechstronnego rozwoju oświaty należy:

— zwiększyć liczbę dzieci w przedszkolach do 560 tys. w roku 1955, tj. o 95%, nowe przedszkola zakładać przede wszystkim w ośrodkach przemysłowych, osiedlach robotniczych oraz na wsi ze szczególnym uwzględnieniem państwowych gospodarstw rolnych i spółdzielni produkcyjnych,

— liczbę absolwentów klasy 7-ej szkół podstawowych zwiększyć w roku 1955 do 350 tys., tj. o 61%, w tym na wsi o 89%, a liczbę izb lekcyjnych w tych szkołach do 87 tys., dzięki czemu zmniejszy się obciążenie izb szkolnych o około 15%,

— przekształcać szkoły podstawowe niepełne na szkoły pełne — nauczaniem w szkołach pełnych objąć w roku 1955 87% ogólnej liczby uczniów,

— szkolnictwem ogólnokształcącym stopnia licealnego objąć w 1955 roku 180 tys. uczniów.

Nakłady inwestycyjne na rozwój przedszkoli oraz szkół podstawowych i średnich ogólnokształcących wyniosą w okresie planu 119 mld. zł w cenach z roku 1950.

Należy zwiększyć liczbę bibliotek szkolnych i powszechnych do 32,5 tys., tj. o 10,6%, liczbę punktów bibliotecznych do 33 tys., tj. o 67%, a liczbę tomów trzy i półkrotnie.

15. W zakresie działalności wydawniczej należy zwiększyć liczbę wydawanych książek i broszur do 9 tys. tytułów, tj. o 90%, a roczny nakład dzienników o 82%. W zakresie czynnego upowszechnienia kultury należy zwiększyć liczbę świetlic do 28,6 tys., tj. o 84,5%, zaś liczbę instruktorów świetlicowych do 38 tys., tj. trzykrotnie.

Należy zwiększyć liczbę czynnych radiostacji o dalszych 5, podnieść łączną moc radiowęzłów do 850 KW, tj. prawie sześciokrotnie i zwiększyć liczbę abonentów radiowych do 3,2 miliona, tj. o 166,7%, a w tym liczbę abonentów na wsi do 1,3 miliona, tj. o 333,3%.

Należy zwiększyć liczbę kin miejskich do 789 wobec 503 w r. 1949. Na wsi zwiększyć liczbę kin stałych do 3.300.

Należy podnieść produkcję wytwórni filmowych w zakresie: filmu fabularnego, długometrażowego do 14 tytułów, rysunkowego do 10, tygodników do 115, reportaży do 125, filmu oświatowego do 114, zawodowego do 99, a szkolnego do 87.

Należy zwiększyć liczbę stałych teatrów dramatycznych do 55 wobec 49 w r. 1949, a liczbę miejsc o 6.300. Celem udostępnienia teatru szerokim rzeszom ludności w całym kraju — należy zwiększyć 9-krotnie liczbę teatrów objazdowych.

Nakłady inwestycyjne na rozwój kultury i sztuki wyniosą w okresie planu 74,1 mld. zł w cenach z r. 1950.

16. W zakresie rozwoju społecznej służby zdrowia należy:

— zwiększyć liczbę łóżek szpitalnych do 123,3 tys., tj. o 38,1%, liczbę łóżek w wiejskich ośrodkach zdrowia do 5,8 tys., liczbę łóżek w sanatoriach przeciwgruźliczych do 29,8 tys.,

— zwiększyć liczbę przychodni miejskich i ośrodków zdrowia do 3.060, tj. o 99%, w tym ilość ośrodków zdrowia na wsi do 1.744, tj. o 160,7%,

— zwiększyć liczbę miejsc w czynnych zdrojowiskach (wliczając miejsca w sanatoriach zdrojowych) do 49,7 tys., tj. o 28%,

— zwiększyć liczbę lekarzy, przypadającą na 10 tys. mieszkańców do 6,5, tj. blisko o 75%.

17. W zakresie opieki nad matką i dzieckiem należy:

— zwiększyć liczbę żłobków do 1.125, tj. o 146%, a liczbę sezonowych żłobków wiejskich do 1.500, tj. 12-krotnie,

— podnieść liczbę stacji opieki nad matką i dzieckiem przy zakładach pracy do 1.200 przy wzroście osób korzystających do 360 tys.

Akcją wczasów pracowniczych należy objąć w roku 1955 ponad 1 milion pracowników, w tym 741,5 tys. pracowników fizycznych, tj. o 480% więcej niż w roku 1949.

18. Celem zapewnienia sprawności fizycznej ludzi pracy należy zapewnić szybki rozwój kultury fizycznej, a w szczególności urządzić 2.510 boisk sportowych, 163 sale gimnastyczne i hale sportowe, 498 pływalni letnich i 7 zimowych, 24 stadiony i parki sportowe.

Nakłady inwestycyjne na rozwój urządzeń ochrony zdrowia, wczasów, turystyki, kultury fizycznej oraz urządzeń socjalnych wyniosą w okresie planu ok. 145 mld. złotych w cenach z roku 1950.

Rozdział 4.

Rozwój gospodarczy województw.

1. W okresie planu zostanie zapoczątkowany długotrwały proces zmierzający do bardziej równomiernego rozmieszczenia sił wytwórczych oraz urządzeń socjalnych i kulturalnych na przestrzeni całego kraju. Zostaną zmniejszone nierówności w rozwoju życia gospodarczego i kulturalnego, będące rezultatem warunków rozwoju Polski w okresie kapitalizmu.

W szczególności należy rozwinąć przemysł na terenie województw krakowskiego i rzeszowskiego, rozpocząć budowę nowych ośrodków przemysłowych w rejonach Konina-Kłodawy, Łomży-Ostrołęki, dolnej Noteci i Lublina, rozbudować przemysł na zaniedbanych gospodarczo obszarach województw białostockiego, olsztyńskiego, lubelskiego oraz kieleckiego, zrealizować dalszy poważny etap prac w dziele odbudowy i rekonstrukcji Warszawy, jako socjalistycznej stolicy państwa ludowego; zapewnić stolicy mocny trzon proletariacki

poprzez rozbudowę przemysłu w Warszawie i jej najbliższych okolicach.

W ramach zadań planu dla całej Polski ustala się następujące zadania w zakresie rozwoju gospodarczego i kulturalnego poszczególnych województw:

Miasto stołeczne Warszawa.

2. Warszawa, miasto o bogatych tradycjach rewolucyjnych, winna stać się silnym ośrodkiem robotniczym. W szczególności należy wybudować w Warszawie fabrykę samochodów osobowych, fabrykę tokarek, zakłady lamp elektrycznych, zakłady urządzeń radiowych, dokończyć budowy zakładów graficznych, „Dom Słowa Polskiego", wybudować fabrykę maszyn do pisania i 36 innych ważniejszych zakładów przemysłu wielkiego i średniego oraz poważnie rozbudować zakłady istniejące; osiągnąć wartość produkcji przemysłu socjalistycznego około cztero i półkrotnie większą niż w r. 1949, zaś liczbę zatrudnionych w przemyśle zwiększyć do ponad 100 tysięcy osób.

Należy ukończyć elektryfikację węzła kolejowego oraz przeprowadzić budowę pierwszego odcinka szybkiej kolei miejskiej, a także wydatnie usprawnić inne ośrodki komunikacji miejskiej; rozpocząć budowę portu i kanału na Żeraniu dla wyposażenia w drogę wodną nowej dzielnicy przemysłowej.

Należy ukończyć pierwszy etap przebudowy Warszawy, przede wszystkim przez skoncentrowanie budownictwa wzdłuż pięciu głównych tras: od Krakowskiego Przedmieścia do Belwederu, trasy W—Z, Marszałkowskiej, Alei Jerozolimskich i Osi Saskiej, które mają stać się podstawą architektonicznego ukształtowania dzielnic śródmiejskich. W oparciu o główne trasy budować nowe osiedla mieszkaniowe o łącznej liczbie ponad 100 tys. izb z zapewnieniem osiedlom niezbędnej sieci handlowej oraz urządzeń socjalnych i kulturalnych; rozbudować urządzenia kanalizacyjne i wodociągowe tak, by w r. 1955 około 96% ludności mogło korzystać z wodociągów, zaś 88% z kanalizacji.

Rozbudować wyższe szkolnictwo i instytuty naukowo-badawcze, a zwłaszcza Politechnikę Warszawską.

Województwo warszawskie.

3. Należy rozbudować przemysł i rolnictwo w okolicach Warszawy oraz podnieść pod względem gospodarczym i kulturalnym nieuprzymysłowione północne i wschodnie części woj. warszawskiego, a w szczególności: zbudować hutę stali szlachetnych, fabrykę celulozy siarczynowej i papieru w Ostrołęce, fabrykę maszyn żniwnych w Płocku, fabrykę frezarek w Pruszkowie, zakłady przemysłu bawełnianego w Ostrowi Mazowieckiej i 27 innych ważniejszych zakładów wielkiego i średniego przemysłu; rozbudować zakłady mechaniczne „Ursus" pod Warszawą, fabrykę sztucznego jedwabiu w Chodakowie, fabrykę papieru w Jeziornie oraz szereg innych zakładów przemysłowych; zwiększyć wartość produkcji przemysłu socjalistycznego około trzy i półkrotnie i podnieść zatrudnienie w przemyśle do przeszło 100 tys. osób.

Osiągnąć wzrost produkcji rolniczej o 40%, w tym produkcji roślinnej o 30%, a zwierzęcej o 57%, rozwinąć dookoła Warszawy rolniczy ośrodek zaopatrzenia, nastawiony na pokrycie rosnących potrzeb konsumcyjnych okręgu stołecznego i w tym celu zwiększyć produkcję rolniczą w dziedzinie warzywnictwa, sadownictwa, upraw pastewnych i gospodarki mlecznej; zwiększyć zbiory pszenicy o 46%, jęczmienia o 73%; podnieść pogłowie bydła o 37%, trzody chlewnej o 72%, owiec o 135%; przeprowadzić zalesienie ponad 30 tys. ha, zwłaszcza w pobliżu Warszawy.

Podjąć pracę nad kanalizacją Bugu od Brześcia do Modlina jako odcinka wielkiej drogi wodnej, w pierwszym etapie zbudować na Bugu 4 główne drogi, wybudować na terenie województwa około 130 km nowych linii kolejowych, między innymi linię łączącą Warszawę z Górnośląskim Zagłębiem Węglowym; zelektryfikować linię kolejową łączącą Warszawę z Łodzią i Katowicami.

Dla zaspokojenia potrzeb pracowników rozbudowujących się zakładów pracy wybudować 37 tys. izb mieszkalnych, głównie w Żyrardowie, Płocku i Ostrołęce.

Miasto Łódź.

4. Należy ograniczyć dalszą rozbudowę przemysłu w mieście Łodzi do budowy zekładów bezpośrednio związanych bądź z obsługą ludności, bądź też z obsługą istniejącego przemysłu. W mieście Łodzi należy wybudować fabrykę maszyn przędzalniczych, zakłady mięsne oraz 6 innych ważniejszych zakładów przemysłu wielkiego i średniego; zwiększyć wartość produkcji przemysłu socjalistycznego o około 80%, podnieść zatrudnienie w przemyśle do około 250 tys. osób.

Celem likwidacji pozostałego po okresie kapitalizmu zacofania w dziedzinie gospodarki mieszkaniowej i komunalnej należy podjąć budowę wodociągów grupowych w oparciu o ujęcie wody w dolinie Pilicy, intensywnie kontynuować rozbudowę urządzeń kanalizacyjnych oraz dla polepszenia warunków życia klasy robotniczej wybudować około 40 tys. izb mieszkalnych.

Rozbudować Politechnikę Łódzką, zwłaszcza w kierunkach włókienniczym i przemysłu spożywczego.

Województwo łódzkie.

5. Należy rozwinąć przemysł w okolicach Łodzi oraz podnieść pod względem gospodarczym i kulturalnym zaniedbane powiaty województwa łódzkiego.

Należy wybudować fabrykę mebli giętych w Radomsku, zakłady przemysłu bawełnianego w Piotrkowie, fabrykę krosien bawełnianych w Zduńskiej Woli, zakłady przemysłu wełnianego w rej. Łodzi, fabrykę silników spalinowych wysokoprężnych w Skierniewicach oraz 14 innych ważniejszych zakładów przemysłu wielkiego i średniego; rozbudować zakłady istniejące; zwiększyć wartość produkcji przemysłu socjalistycznego około dwu i półkrotnie oraz podnieść zatrudnienie w przemyśle do ponad 150 tys. osób.

Osiągnąć wzrost produkcji rolniczej o 29%, w tym produkcji roślinnej o 26%, a zwierzęcej o 34%; w szczególności zwiększyć zbiory pszenicy o 57%, jęczmienia o 90%, buraków cukrowych o 60%, nasion oleistych i włóknistych o około 100%; rozwinąć sadownictwo i warzywnictwo na terenach przyległych do miasta Łodzi; podnieść pogłowie trzody chlewnej o 55%, zalesić około 20 tys. ha.

Rozpocząć budowę linii kolejowej Sieradz-Wieruszów, przeprowadzić elektryfikację linii Warszawa-Łódź.

Podjąć budowę urządzeń wodociągowych na terenie miast i osiedli dokoła Łodzi w oparciu o rurociąg

doprowadzający wodę dla Łodzi z doliny Pilicy; dla zaspokojenia potrzeb ludności pracującej, a przede wszystkim robotników rozbudowującego się przemysłu, wybudować 24 tys. izb mieszkalnych.

Województwo kieleckie.

6. Należy wykorzystać w większym stopniu bogactwa naturalne i rezerwy siły roboczej województwa.

W szczególności należy:

Silnie rozbudować Zakłady Starachowickie oraz wybudować fabrykę grzejników w Wołowie, nową cementownię w Wierzbicy, fabrykę kwasu siarkowego z gipsu w rejonie Buska oraz 26 innych ważniejszych zakładów przemysłu wielkiego i średniego; zwiększyć wartość produkcji przemysłu socjalistycznego przeszło trzykrotnie i podnieść zatrudnienie w przemyśle do ponad 100 tys. osób.

Osiągnąć wzrost produkcji rolniczej o 42%, w tym roślinnej o 33%, a zwierzęcej o 53%, w szczególności podnieść zbiory pszenicy o 71%, jęczmienia o 87%, buraków cukrowych o 133%, nasion oleistych i włóknistych o 197%, zwiększyć pogłowie bydła o 30%, trzody chlewnej o 76%, owiec o 83%.

Wybudować nowe linie kolejowe, a wśród nich linię łączącą Kielce z Tarnowem, oraz rozpocząć budowę odcinka linii łączącej Zagłębie Górnośląskie z południową lubelszczyzną, przeprowadzić pracę nad regulacją Wisły. Dla zaspokojenia potrzeb pracowników, przede wszystkim przemysłu, wybudować około 31 tys. izb mieszkalnych, głównie w Kielcach, Radomiu, Starachowicach i Ostrowcu.

Województwo lubelskie.

7. Należy zapoczątkować szerszy rozwój przemysłu na terenie całego województwa, a w szczególności: wybudować fabrykę samochodów w Lublinie, zakłady wytwórcze sprzętu instalacyjnego w Poniatowie, fabrykę łożysk kulkowych w Kraśniku oraz 28 innych ważniejszych zakładów przemysłu wielkiego i średniego; zwiększyć wartość produkcji przemysłu socjalistycznego przeszło pięciokrotnie oraz podnieść zatrudnienie w przemyśle do przeszło 60 tys. osób.

Należy osiągnąć wzrost produkcji rolniczej o 48%, w tym produkcji roślinnej o 39%, a zwierzęcej o 63%, w szczególności podnieść zbiory pszenicy o 102%, jęczmienia o 149%, buraka cukrowego o 81% i roślin oleistych i włóknistych o 215%; zwiększyć pogłowie trzody chlewnej o 51%, bydła o 56%, owiec o 118% oraz odpowiednio zwiększyć bazę paszową.

Celem stworzenia podstaw dla rozbudowy przemysłu ściślej powiązać obszar województwa z zachodnią częścią kraju przez wybudowanie około 80 km nowych linii kolejowych oraz rozpocząć budowę dalszych 80 km; zwiększyć o ok. 36% długość dróg kołowych o nawierzchni twardej; przystąpić do kanalizacji Bugu oraz prowadzić pracę nad regulacją Wisły. Dla zaspokojenia potrzeb, przede wszystkim robotników rozbudowującego się przemysłu, wybudować około 17 tys. izb mieszkalnych, głównie w Lublinie, Kraśniku i Poniatowie, wyposażyć miasta południowej Lubelszczyzny w gaz ziemny przy pomocy rurociągów dalekobieżnych. Rozbudować Uniwersytet im. Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie.

Województwo białostockie.

8. Należy zapewnić woj. białostockiemu jako nieuprzemysłowionej części kraju silny rozwój sił wytwórczych, a w szczególności: wybudować zakłady przemysłu bawełnianego w Białymstoku, Łomży i Zambrowie, zakłady olejarsko-mydlarskie i garbarnie w rejonie Białegostoku, cukrownię w rejonie Suwałk-Augustowa oraz 28 innych ważniejszych zakładów przemysłu wielkiego i średniego; zwiększyć wartość produkcji przemysłu socjalistycznego ponad pięć i półkrotnie oraz podnieść zatrudnienie w przemyśle ponad 40 tys. osób.

Osiągnąć wzrost produkcji rolniczej o 59%, w tym produkcji roślinnej o 43%, a zwierzęcej o 89%; podnieść zbiory jęczmienia o 130%, ziemniaków o 53%, buraków cukrowych o 505% oraz nasion oleistych i włóknistych o 65%; rozwinąć silnie sadownictwo; zwiększyć pogłowie bydła o 74%, a trzody chlewnej o 92%.

Celem usprawnienia połączeń komunikacyjnych w obrębie województwa oraz lepszego powiązania go z woj. olsztyńskim wybudować odcinki linii kolejowych Łomża—Dłutowo i Czarna Wieś—Kamienna.

Dla zaspokojenia potrzeb pracowników nowych zakładów pracy i poprawy warunków mieszkaniowych ludności pracującej wybudować 19 tys. izb mieszkalnych, głównie w Białymstoku i Łomży.

Celem zapewnienia rozwoju Białegostoku jako ośrodka kulturalnego województwa stworzyć dwie wyższe uczelnie Akademię Lekarską i Wyższą Wieczorową Szkołę Techniczną.

Województwo olsztyńskie.

9. Należy zapewnić pełniejsze zagospodarowanie województwa olsztyńskiego drogą dalszego osadnictwa i szybkiego rozwoju sił wytwórczych, a w szczególności: wybudować wielką przędzalnię włókien łykowych, fabrykę konserw rybnych w Giżycku, fabrykę płyt spilśnionych w Rucianach oraz 11 innych ważniejszych zakładów przemysłu wielkiego i średniego; zwiększyć wartość produkcji w przemyśle socjalistycznym ponad czterokrotnie oraz podnieść zatrudnienie w przemyśle do ponad 30 tys. osób.

Osiągnąć wzrost produkcji rolniczej o 94%, w tym produkcji roślinnej o 65%, a zwierzęcej o 154%; zwiększyć zbiory jęczmienia o 119%, ziemniaków o 71%, buraków cukrowych o 134% oraz nasion oleistych i włóknistych o 46%; znacznie rozwinąć gospodarkę hodowlaną; podnieść pogłowie bydła o 132%, trzody chlewnej o 158%, owiec o 167%; zwiększyć produkcję ryb słodkowodnych o blisko 50%.

Zakończyć odbudowę lokalnych połączeń kolejowych zniszczonych wskutek działań wojennych.

Wybudować lub też odbudować około 10 tys. izb mieszkalnych, przede wszystkim dla robotników rozbudowującego się przemysłu.

Województwo gdańskie.

10. Należy przeprowadzić unowocześnienie portów morskich Gdańska — Gdyni, polepszyć zagospodarowanie rolnicze ich zaplecza. W tym celu należy: rozbudować stocznie okrętowe, zakłady mechaniczne w Elblągu, wybudować fabrykę dziewiarską w Gdańsku, zakłady przemysłu bawełnianego w Kościerzynie oraz 17 innych ważniejszych zakładów przemysłu wielkiego i średniego; zwiększyć wartość produkcji prze-

mysłu socjalistycznego o około 160% oraz podnieść zatrudnienie w przemyśle do ponad 90 tys. osób.

Osiągnąć wzrost produkcji rolniczej o 65%, w tym produkcji roślinnej o 48%, a zwierzęcej o 98%, w szczególności zwiększyć zbiory pszenicy o 54%, jęczmienia o 53%, buraków cukrowych o 90%, nasion oleistych i włóknistych o 174%; rozwinąć gospodarkę sadowniczą i warzywniczą oraz podnieść stopień zagospodarowania Żuław, jako terenu zaopatrzenia ludności miast portowych; podnieść pogłowie bydła o 103%, trzody chlewnej o 63%.

Usprawnić system komunikacyjny zespołu portów przez elektryfikację kolei na odcinku od Wejherowa do Pruszcza oraz ukończenie przelotowej arterii drogowej łączącej miasta wybrzeża morskiego.

Dla zaspokojenia potrzeb pracowników zatrudnionych w portach i przemyśle odbudować względnie wybudować około 28 tys. izb mieszkalnych, głównie w Gdańsku, Gdyni i Elblągu.

Województwo bydgoskie.

11. Należy przeprowadzić dalszą rozbudowę przemysłu i rolnictwa w całym województwie, a w szczególności:

Rozbudować fabrykę sody Mątwy w Inowrocławiu, wybudować zakłady wytwórcze aparatów niskiego napięcia w Toruniu, fobrykę supertomasyny w Nakle, fabrykę sody w Pakości oraz 16 innych ważniejszych zakładów przemysłu wielkiego i średniego; zwiększyć wartość produkcji przemysłu socjalistycznego około dwu i półkrotnie oraz podnieść zatrudnienie w przemyśle do ponad 100 tys. osób.

Osiągnąć wzrost produkcji rolniczej o 35%, w tym produkcji roślinnej o 30%, a zwierzęcej o 44%, w szczególności: zwiększyć zbiory pszenicy o 71%, jęczmienia o 58%, buraków cukrowych o 37%, rozwinąć wydatnie sadownictwo; podnieść pogłowie bydła o 37% i owiec o 114%.

Celem zaspokojenia potrzeb ludności pracującej, a przede wszystkim robotników nowych zakładów przemysłowych rosnących miast wybudować około 17 tys. izb mieszkalnych, głównie w Bydgoszczy, Toruniu, Inowrocławiu, Włocławku i Nakle.

Województwo koszalińskie.

12. Należy przeprowadzić aktywizację małych portów w oparciu o rozwój ich bezpośredniego zaplecza.

Należy wybudować kombinat przetwórczo-rybny w Kołobrzegu, chłodnię w Koszalinie oraz 6 innych ważniejszych zakładów przemysłu wielkiego i średniego; zwiększyć produkcję przemysłu socjalistycznego ponad trzykrotnie, a zatrudnienie w przemyśle do około 27 tys. osób.

Osiągnąć wzrost produkcji rolniczej o 93%, w tym produkcji roślinnej o 72%, a zwierzęcej o 138%; zlikwidować resztę odłogów; zwiększyć zbiory 3 zbóż o 64%, ziemniaków o 87%, buraków cukrowych o 80%, nasion oleistych i włóknistych o przeszło 78%; rozwinąć silnie gospodarkę hodowlaną, a w szczególności podnieść pogłowie bydła o 122%, trzody chlewnej o 127% i owiec o 247%.

Zakończyć odbudowę lokalnej sieci kolejowej, a w szczególności odbudować odcinek linii łączącej Koszalin z wybrzeżem.

Dla zaspokojenia potrzeb ludności pracującej odbudować co najmniej 5 tys. izb mieszkalnych, głównie w Koszalinie i Kołobrzegu.

Województwo szczecińskie.

13. Należy prowadzić dalszą rozbudowę zespołu portowego Szczecin-Świnoujście oraz zaktywizować bezpośrednie zaplecze rolnicze. Należy: wybudować fabrykę celulozy słomowej i papieru w Skolwinie, kombinat przetwórczo-rybny i fabrykę mączki rybnej w Świnoujściu oraz 11 innych ważniejszych zakładów przemysłu wielkiego i średniego; rozbudować stocznię w Szczecinie, fabrykę sztucznego jedwabiu w Żydowcach oraz inne zakłady przemysłowe; zwiększyć produkcję przemysłu socjalistycznego blisko trzykrotnie oraz podnieść zatrudnienie w przemyśle do około 46 tys. osób.

Osiągnąć wzrost produkcji rolniczej o 104%, w tym produkcji roślinnej o 66%, a zwierzęcej o 206%, w szczególności: zwiększyć zbiory pszenicy o 51%, jęczmienia o 85%, ziemniaków o 125%, buraków cukrowych o 93%, nasion oleistych i włóknistych o 100%; podnieść stopień zagospodarowania rejonu Pyrzyc i rozwinąć sadownictwo w południowej części województwa; znacznie rozwinąć gospodarkę hodowlaną: podnieść pogłowie bydła o 191%, trzody chlewnej o 177% i owiec o 519%. Kontynuować budowę i ukończyć pierwszy etap bazy rybactwa dalekomorskiego w Świnoujściu. Odbudować trzy mosty oraz zbudować czwarty most na Odrze w Szczecinie, ukończyć odbudowę lokalnych linii kolejowych. Dla zaspokojenia potrzeb ludności pracującej odbudować około 16 tys. izb mieszkalnych, głównie w Szczecinie, Świnoujściu i Stargardzie.

Województwo zielonogórskie.

14. Należy przeprowadzić dalszą odbudowę i rozbudowę przemysłu i rolnictwa, a w szczególności: wybudować fabrykę włókien sztucznych i włókien syntetycznych w Gorzowie, fabrykę celulozy w Kostrzynie, zakłady przemysłu bawełnianego w Iłowie oraz 6 innych ważniejszych zakładów przemysłu wielkiego i średniego; rozbudować zakłady istniejące, zwiększyć wartość produkcji przemysłu socjalistycznego około trzy i półkrotnie oraz podnieść zatrudnienie w przemyśle do ponad 70 tys. osób; osiągnąć wzrost produkcji rolniczej o 80%, w tym produkcji roślinnej o 51%, a zwierzęcej o 136%; w szczególności zwiększyć zbiory jęczmienia o 75%, buraków cukrowych o 70%, nasion oleistych i włóknistych o 66%, ziemniaków o 113%; podnieść stopień zagospodarowania sadów w powiecie zielonogórskim i przyległych oraz stopień zagospodarowania winnic; silnie rozwinąć produkcję hodowlaną, a w szczególności: podnieść pogłowie bydła o 115%, trzody chlewnej o 126%, owiec o 262%.

Dla zaspokojenia potrzeb ludności pracującej odbudować względnie wybudować 12,5 tys. izb mieszkalnych, głównie w Gorzowie, Zielonej Górze, Kostrzynie i w Głogowie.

Województwo poznańskie.

15. Należy przeprowadzić dalszą rozbudowę przemysłu i rolnictwa, a w szczególności:

Rozbudować zakłady mechaniczne im. J. Stalina w Poznaniu, zbudować kopalnię węgla brunatnego, ko-

palnię soli potasowych w Kłodawie, fabrykę celulozy w Drawskim Młynie oraz 19 innych ważniejszych zakładów przemysłu wielkiego i średniego, rozbudować zakłady istniejące, zwiększyć wartość produkcji przemysłu socjalistycznego ponad 2,5-krotnie oraz podnieść zatrudnienie w przemyśle do około 140 tys. osób.

Osiągnąć wzrost produkcji rolniczej o 29%, w tym produkcji roślinnej o 32%, a zwierzęcej o 27%, w szczególności zwiększyć zbiory pszenicy o 53%, ziemniaków o 27%, buraków cukrowych o 30%, rozwinąć sadownictwo, zwiększyć pogłowie bydła o 17%, trzody chlewnej o 21%, owiec o 115%.

Dla zaspokojenia potrzeb ludności pracującej, a przede wszystkim robotników rozwijającego się przemysłu, wybudować 24 tys. izb mieszkalnych, głównie w Poznaniu, Koninie, Kłodawie, Krzyżu, Kaliszu i Kole.

Województwo wrocławskie.

16. Należy oprzeć rozwój gospodarczy województwa wrocławskiego o rozbudowę przemysłu i pełniejsze wykorzystanie bogactw naturalnych i przeprowadzić aktywizację gospodarczą północnej części województwa.

W szczególności należy:

Dokończyć budowy fabryki wielkich maszyn elektrycznych we Wrocławiu, wybudować szereg kopalń i zakładów przetwórczych miedzi w rejonie Bolesławca, fabrykę włókien sztucznych i celulozy w Jeleniej Górze oraz 17 innych ważniejszych zakładów przemysłu wielkiego i średniego; rozbudować poważnie szereg zakładów istniejących, zwiększyć wartość produkcji przemysłu socjalistycznego o ok. 120% oraz podnieść zatrudnienie w przemyśle do ponad 300 tys. osób.

Osiągnąć wzrost produkcji rolniczej o 57%, w tym produkcji roślinnej o 41%, a zwierzęcej o 89%, zwiększyć zbiory pszenicy o 36%, buraków cukrowych o 76%, ziemniaków o 73%, nasion oleistych i włóknistych o 144%, w poważnym stopniu rozwinąć sadownictwo, rozwinąć gospodarkę hodowlaną i podnieść pogłowie bydła o 70%, trzody chlewnej o 80%, a owiec przede wszystkim na terenach podgórskich o 431%. Przeprowadzić roboty regulacyjne na Odrze Środkowej.

Odbudować względnie wybudować około 55 tys. izb mieszkalnych, głównie we Wrocławiu, Wałbrzyskim Zagłębiu Węglowym, Jeleniej Górze, Dzierżoniowie i Bolesławcu oraz dla zaspokojenia potrzeb przemysłu i ludności przeprowadzić rozbudowę wodociągów w Wałbrzyskim Zagłębiu Węglowym.

Dla dalszego rozwoju Wrocławia jako środka kulturalnego rozbudować Politechnikę i zorganizować Wyższą Wieczorową Szkołę Techniczną.

Województwo opolskie.

17. Należy podnieść poziom rozwoju gospodarczego województwa głównie przez rozbudowę rejonu przemysłowego Górnej Odry.

Należy:

Wybudować fabryki związków azotowych i aparatów chemicznych w Kędzierzynie, fabrykę kotłów w Raciborzu, zakłady koksochemiczne w Koźlu oraz 8 innych ważniejszych zakładów przemysłu wielkiego i średniego, rozbudować fabrykę elektrod i fabrykę obrabiarek w Kuźni Raciborskiej, zakłady przemysłu metalowego w Nysie i huty żelaza w Zawadzkim i Ozimku oraz ukończyć budowę cementowni w Opolu; zwiększyć wartość produkcji przemysłu socjalistycznego ponad trzykrotnie oraz podnieść zatrudnienie w przemyśle do ponad 120 tys. osób.

Osiągnąć wzrost produkcji rolniczej o 47%, w tym produkcji roślinnej o 32%, a zwierzęcej o 83%; a w szczególności zwiększyć zbiory pszenicy o 27%, jęczmienia o 73%, buraków cukrowych o 60%, nasion oleistych i włóknistych o 100%; w znacznym stopniu rozwinąć gospodarkę sadowniczo-warzywniczą dla potrzeb okręgu górnośląskiego; zwiększyć produkcję hodowlaną, podnieść pogłowie bydła o 51%, trzody chlewnej o 79%, a owiec o 371%, przede wszystkim w rejonie podgórskim; przeprowadzić zalesienia na obszarze 8,5 tys. ha. Powiększyć liczbę izb mieszkalnych o 23 tys., drogą odbudowy i budowy nowych izb, głównie w Opolu, Koźlu, Kędzierzynie, Nysie, Raciborzu, Otmęcie i Zawadzkim.

Województwo katowickie.

18. Należy stworzyć jak najdogodniejsze warunki dla racjonalnej eksploatacji węgla i cynku na Górnym Śląsku oraz poprawić warunki mieszkaniowe i komunalne ludności w dziedzinie socjalno-kulturalnej. W tym celu należy ograniczyć rozbudowę przemysłu na terenach złóż węglowych jedynie do budowy zakładów przemysłowych bezpośrednio związanych z bazą surowcową, a wszelkie inne zakłady przemysłowe budować na terenach okalających nieckę węglową.

Należy:

Wybudować 10 nowych kopalń węgla, dwie elektrownie cieplne oraz 25 innych ważniejszych zakładów przemysłu wielkiego i średniego, rozbudować zakłady im. J. Stalina w Łabędach, hutę w Częstochowie, 8 koksowni, 3 elektrownie cieplne i szereg innych zakładów przemysłu wielkiego i średniego; zwiększyć wartość produkcji przemysłu socjalistycznego prawie dwukrotnie oraz podnieść zatrudnienie w przemyśle do ponad 650 tys. osób.

Osiągnąć wzrost produkcji rolniczej o 51%, w tym produkcji roślinnej o 38%, a zwierzęcej o 70%, w szczególności zwiększyć zbiory pszenicy o 46%, jęczmienia o 137%, buraków cukrowych o 50%, nasion oleistych i włóknistych o 176%, ziemniaków o 34%, podnieść pogłowie bydła o 42%, trzody chlewnej o 80%, owiec o 157%, znacznie rozwinąć gospodarkę warzywniczą i sadowniczą oraz produkcję mleka.

Przeprowadzić zalesienie ok. 7,5 tys. ha na obszarze niecki węglowej. Dla zaspokojenia potrzeb przemysłu i dla polepszenia warunków bytu ludności podjąć rozbudowę przemysłu i wodociągów grupowych przez budowę rurociągu pierścieniowego i zbiornika w Goczałkowicach oraz nowych ujęć wód powierzchniowych.

Celem polepszenia warunków mieszkaniowych ludności pracującej, wybudować 130 tys. izb mieszkalnych, ze szczególnym uwzględnieniem terenów otaczających nieckę węglową oraz Częstochowy i Bielska.

Silnie rozbudować wyższe szkolnictwo, zwłaszcza politechnikę w kierunkach górniczym i chemicznym oraz utworzyć wyższą wieczorową szkołę inżynierską.

Województwo krakowskie.

19. Należy silnie rozbudować wielki przemysł w okręgu krakowsko-chrzanowskim oraz rozpocząć uprzemysłowienie doliny Dunajca i dzięki temu zmniej-

szyć przeludnienie rolnicze występujące jeszcze w województwie krakowskim.

Należy wybudować nową wielką hutę pod Krakowem, rozbudować na wielką skalę zakłady chemiczne w Dworach. Wybudować zakłady górniczo-hutnicze, cynku i ołowiu w rejonie Olkusza i Chrzanowa, zakłady przemysłu bawełnianego w Andrychowie, fabryki włókien ciętych i dwusiarczku węgla w Bochni, elektrownię cieplną w Jaworznie oraz 40 innych ważniejszych zakładów przemysłu wielkiego i średniego, zwiększyć wartość produkcji przemysłu socjalistycznego ponad trzykrotnie oraz podnieść zatrudnienie w przemyśle do ponad 230 tys. osób.

Osiągnąć wzrost produkcji rolniczej o 45%, w tym produkcji roślinnej o 33%, a zwierzęcej o 60%; zwiększyć zbiory pszenicy o 48%, jęczmienia o 77%, nasion oleistych i włóknistych o 239%, rozwinąć gospodarkę sadowniczą; podnieść pogłowie trzody chlewnej o 92%, owiec o 125%; przeprowadzić zalesienie terenów narażonych na erozję wodną na obszarze ok. 30 tys. ha, a zwłaszcza zboczy górskich.

Rozbudować krakowski węzeł kolejowy i drogowy, głównie dla potrzeb Nowej Huty, oraz przeprowadzić prace przy kanale Modrzejów — Przewóz; wybudować zbiornik na Dunajcu dla celów ochronnych przeciwpowodziowej i energetycznych.

Zwiększyć liczbę izb mieszkalnych o 83 tys., głównie przez budowę miasta Nowej Huty, oraz w Chrzanowie, Trzebini, Jaworznie, Szczakowej, Oświęcimiu, Olkuszu, Andrychowie, Tarnowie, Nowym Sączu, Bochni i Nowym Targu.

Dla zapewnienia dopływu kadr kwalifikowanych do górnictwa rozbudować Akademię Górniczą w Krakowie.

Województwo rzeszowskie.

20. Należy rozbudować przemysł naftowy na Podkarpaciu oraz rozwinąć przemysł na terenie większych miast. Należy:

Rozbudować zakłady przemysłowe w Mielcu i Stalowej Woli, wybudować 24 nowe ważniejsze zakłady przemysłu wielkiego i średniego; zwiększyć wartość produkcji przemysłu socjalistycznego przeszło trzy i półkrotnie; podnieść zatrudnienie w przemyśle do ponad 75 tys. osób. Osiągnąć wzrost produkcji rolniczej o 51%, w tym produkcji roślinnej o 44%, a zwierzęcej o 58%, zlikwidować resztę odłogów; zwiększyć zbiory pszenicy o 68%, jęczmienia o 114%, nasion oleistych i włóknistych o 271%; podnieść pogłowie trzody chlewnej o 117% i owiec o 620%; zwiększyć obszar lasów o ok. 10%, przeprowadzając zalesienie 44 tys. ha.

Dla zaspokojenia potrzeb pracowników rozwijającego się przemysłu zwiększyć liczbę izb mieszkalnych w miastach o 23 tys., głównie w Rzeszowie, Stalowej Woli, Dębicy, Gorlicach, Krośnie, Jaśle, Łańcucie.

Rozdział 5.

Postanowienia końcowe.

1. Na podstawie 6-letniego planu szczegółowego uchwalonego przez Radę Ministrów, ministerstwa, przedsiębiorstwa, zakłady i instytucje uspołecznione a także prezydia rad narodowych opracują w ciągu roku 1950 plany w zakresie swej działalności.

2. Powierza się Radzie Ministrów systematyczną kontrolę wykonania 6-letniego planu rozwoju gospodarczego i budowy podstaw socjalizmu.

3. Poleca się ministerstwom, przedsiębiorstwom, zakładom i instytucjom uspołecznionym zapewnić warunki, które umożliwią wszechstronny udział robotników, mas pracującego chłopstwa i inteligencji pracującej w dziele urzeczywistnienia zadań planu 6-letniego na podstawie socjalistycznego współzawodnictwa pracy.

4. Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem ogłoszenia z mocą obowiązującą od dnia 1 stycznia 1950 r.

Prezydent Rzeczypospolitej: *B. Bierut*
Prezes Rady Ministrów: *J. Cyrankiewicz*

OŚWIADCZENIE RZĄDOWE

z dnia 3 sierpnia 1950 r.

w sprawie wystąpienia Węgier ze Światowej Organizacji Zdrowia.

Podaje się niniejszym do wiadomości, że dnia 19 maja 1950 r. Węgry zgłosiły Dyrektorowi Generalnemu Światowej Organizacji Zdrowia swoje wystąpienie z powyższej Organizacji, powstałej na podstawie Konstytucji z dnia 22 lipca 1946 r, podpisanej w Nowym Yorku (Dz. U. R. P. z 1948 r. Nr 61, poz. 477).

Minister Spraw Zagranicznych w z. *St. Skrzeszewski*

Adres Redakcji i Administracji: Warszawa, ul. Leszno 53/55.

Tłoczono z polecenia Ministra Sprawiedl. w Drukarni Ministerstwa Sprawiedl. w Warszawie, ul. Nowovriejska

40000 726 Cena 96 zł.